

Česká zemědělská univerzita

Fakulta lesnická a environmentální

Katedra staveb a územního plánování

Bakalářská práce na téma:

Dřevěné zařízení a stavby pro myslivost

Wood equipments and constructions for hunting

Vedoucí BP: Doc. Ing. Pavol Klč, CSc.

Autor: **Martin Štěpánek**

© Praha 2007

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **Dřevěné zařízení a stavby pro myslivost** vypracoval samostatně a použil jsem všechny literární prameny, které uvádím v příložené bibliografii.

Děkuji panu Doc. Ing. Pavlovi Klčovi, CSc. za vedení práce, cenné rady, připomínky, materiály a čas který mi věnoval.

V Praze dne:

Martin Štěpánek

Dřevěné zařízení a stavby pro myslivost

Wood equipments and constructions for hunting

SOUHRN

V předložené bakalářské práci je nejprve zachyceno rozdělení dřevěných zařízení a staveb pro myslivost. V další části je podrobně vysvětleno, k čemu to které myslivecké zařízení slouží, pro který druh zvěře je určeno a v neposlední části technologický postup jeho výroby, na který je v této práci kladen největší důraz. Dále je zde uvedena vhodnost dřeva jako materiálu pro stavbu dřevěných zařízení a staveb pro myslivost a popis chovných obor. V závěru jsou navržena doporučení pro potenciální zájemce v oboru myslivosti

Klíčová slova

Dřevěné zařízení, stavby pro myslivost, dřevo, obory, myslivost, zvěř

SUMMARY

In the submitted Bachelor paper a division of timber facilities and hunting constructions is initially presented. The use of the hunting facilities, their purpose and which species it is used for is explained in detail in the next part and last but not least the technologic process of facilities' construction, which is the main focus of this paper, is clarified in this part. The suitability of wood as a material used for the timber facilities and the hunting constructions and a description of game-preserves is further stated there. In conclusion recommendations for people potentially interested in a hunting field are proposed

Key words

Wood equipments, constructions for hunting, wood, preserves, hunting, wildlife

OBSAH:

1. LITERÁRNÍ REŠERŠE	1
1.1 Úvod.....	1
2. ROZDĚLENÍ DRUHŮ STAVEB A ZAŘÍZENÍ PRO MYSLIVOST	2
2.1 Krmná zařízení pro pernatou zvěř	3
2.1.1 ZÁSYPY PRO BAŽANTY	3
2.1.2 ROŠTINY, ROHATINY A BOUDY PRO KOROPTVE	4
2.2 Myslivecká zařízení na vodách.....	5
2.2.1 ZÁSYPY PRO VODNÍ PTACTVO	5
2.2.2 ODPOČÍVADLA PRO VODNÍ PTACTVO	5
2.3 Slaniska	5
2.4 Krmelce	7
2.4.1 JESLE	7
2.4.2 KRMELCE A KOZLÍKY PRO ZAJÍCE	8
2.4.3 KORÝTKA A KRMNÉ STOLY	9
2.4.4 SAMOČINNÁ KRMÍTKA	10
2.4.5 KRMNÉ LINKY (KRMNÉ TRASY)	12
2.6 Skladiště krmiva	13
2.6.1 SENÍKY	13
2.6.2 OBOROHY	14
2.6.3 SUŠÁKY	15
2.6 Zařízení pro lapání škodlivé zvěře.....	16
2.6.1 SKLOPCE	16
2.6.2 PASTI NA TOULAVÉ PSY – LAPÁKY	18
2.7 Trvalá zařízení pro odchyt zvěře ve volné honitbě.....	19
2.7.1 VLČEK	19
2.7.2 PODRAŽEC	19
2.7.3 KOMORY PRO ZVĚŘ	20
2.7.4 ODCHYTOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO SPÁRKATOU ZVĚŘ	20
2.7.5 ODCHYTOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO ZAJÍCE A PERNATOU ZVĚŘ – TENATA	21
2.8 Lovecké zástity a lovecké boudy	22
2.9 Lovecké pozorovatelný	23
2.9.1 POSEDY A KAZATELNY	23
2.9.2 LOVECKÉ ŽEBŘÍKY	25

3. ROZTRÍDĚNÍ ZAŘÍZENÍ DLE DANÝCH KRITÉRIÍ	26
3.1 Dle druhu zvěře:	26
3.2 Dle účelu:.....	26
4. DŘEVO JAKO MATERIÁL VHODNÝ PRO ZHOTOVENÍ	
MYSLIVECKÝCH ZAŘÍZENÍ A STAVEB	27
4.1 Základní charakteristiky dřeva, jeho struktura a vlastnosti.....	27
4.2 Rozdělení vody ve dřevě	28
4.2.1 ROZMĚROVÉ ZMĚNY VLIVEM ZMĚNY VLHKOSTI	28
4.3 Biotické poškození dřeva.....	29
4.3.1 PLÍSNĚ.....	29
4.3.2 DŘEVOZBARVUJÍCÍ HOUBY.....	29
4.3.3 DŘEVOKAZNÉ HOUBY.....	30
4.3.4 DŘEVOKAZNÝ HMYZ.....	31
4.3.5 VÝBĚR VHODNÉHO DRUHU DŘEVA A JEHO TĚŽBA	32
5. MYSLIVECKÉ LOVECKÉ CHATY A BOUDY, DŘEVĚNÉ SRUBY	34
5.1 Lovecká chata.....	34
5.1.1 TECHNICKÝ POPIS LOVECKÝCH CHAT	34
5.2 Lovecká bouda.....	35
6. CHOVNÉ OBORY	36
6.1 Chovné obory dle druhů chované zvěře:	36
6.2 Oborní oplocení.....	36
6.3 Voda v oborách.....	37
6.4 Vybavení obor	37
7. SEZNAM (KATALOG) ORGANIZACÍ A FIREM ZABÝVAJÍCÍ SE	
VÝROBOU MYSLIVECKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČR	39
8. NÁVRH DOPORUČENÍ PRO POTENCIÁLNÍ ZÁJEMCE V OBORU	
MYSLIVOSTI.....	40
9. ZÁVĚR.....	41
10. SEZNAM LITERATURY	42
11. PŘÍLOHY	43

1. LITERÁRNÍ REŠERŠE

1.1 Úvod

Zvěř a myslivost mají v dnešní moderní době nezastupitelné místo v životě člověka. Zvěř představuje určité národní bohatství a myslivost je součástí národní kultury. Význam myslivosti lze dnes spatřovat v nutném obhospodařování populací zvěře a v umělém vytváření přírodní rovnováhy v uměle pozměněné krajině.

Péče o lovnou zvěř je důležitou součástí myslivosti. V dřívějších dobách se péče o zvěř omezovala na ochranu před pytláky, případně na oborní chovy. Později, když se zvěř začala rozdělovat na užitkovou a škodnou, se péčí rozuměla především ochrana zvěře užitkové před zvěří škodnou a zvláště pak příkrmování užitkové zvěře v době nouze. Z takto pojaté péče o zvěř se postupně vyvinul propracovaný systém chovu jednotlivých druhů zvěře, jehož součástí byla i uměle vytvořená pravidla lovu. Až v poslední době se za péči o zvěř považuje i ochrana a zlepšování prostředí. Péče o zvěř se tak stává komplexním přístupem včetně veterinární prevence.

Mysliveckým zařízením, sloužícím k péči o zvěř (ať už jsou to zařízení k jejímu příkrmování, odchytu a v neposlední řadě i k lovu) bude věnována pozornost právě v této práci, kde bych chtěl poukázat především na výrobu a technologický postup těchto zařízení.

2. ROZDĚLENÍ DRUHŮ STAVEB A ZAŘÍZENÍ PRO MYSLIVOST

- 2.1 Krmná zařízení pro pernatou zvěř**
 - 2.1.1** Zásypy pro bažanty
 - 2.1.2** Roštiny, rohatiny a boudy pro koroptve
- 2.2 Myslivecká zařízení na vodách**
 - 2.2.1** Zásypy pro vodní ptáky
 - 2.2.2** Odpočívadla pro vodní ptactvo
- 2.3 Slaniska**
- 2.4 Krmelce**
 - 2.4.1** Jesle
 - 2.4.2** Krmelce a kozlíky pro zajíce
 - 2.4.3** Korýtka a krmné stoly
 - 2.4.4** Samočinná krmítka
 - 2.4.5** Krmné linky (krmné trasy)
- 2.5 Skladiště krmiva**
 - 2.5.1** Seníky
 - 2.5.2** Oborohy
 - 2.5.3** Sušáky – Rozsochy, trojhrany, harfy, jehlancovité boudy, švédské sušáky
- 2.6 Zařízení pro lapání škodlivé zvěře**
 - 2.6.1** Sklopce
 - 2.6.2** Pasti na toulavé psy
- 2.7 Trvalá zařízení pro odchyt zvěře ve volné honitbě**
 - 2.7.1** Vlček
 - 2.7.2** Podražec
 - 2.7.3** Komory pro zvěř
 - 2.7.4** Odchytová zařízení pro spárkatou zvěř
 - 2.7.5** Odchytová zařízení pro zajíce a zvěř pernatou - Tenata
- 2.8 Lovecké záštity a lovecké boudy**
- 2.9 Lovecké pozorovatelný**
 - 2.9.1** Posedy a kazatelny
 - 2.9.2** Lovecké žebříky

2.1 Krmná zařízení pro pernatou zvěř

2.1.1 ZÁSYPY PRO BAŽANTY

Bažantům se sype zob do zásypů, krytých pultovou střechou. Na přední straně je 75 - 100cm vysoký, dozadu, proti směru převládajících větrů, je skloněn. Zásyp normá mít žádnou stranu přímo krytou, v případě nutnosti se v kratší vzdálenosti od zásypu zřídí záštita. Velikost zásypu se volí podle potřeby. Plocha zásypu se obije prkny nebo tyčevinou, aby bažanti hrabáním krmivo ze zásypu nevyhazovali. Zásyp se umísťuje vždy v blízkosti husté krytiny, kam mohou bažanti v případě nebezpečí prchnout. [2]

Krmivo se zvěři pernaté předkládá v různých zásypech, které kryje stanová stříška krytá lepenkou nebo rákosem. Zásypy se mají budovat tak, aby byly z návětrné strany chráněny houštinou nebo alespoň křovím. Nikdy nesmí stát na otevřené, holé ploše např. uprostřed polí, kde jsou ze všech stran vystaveny jak větru, tak i útoku dravé zvěře. [5]

Obr. číslo 1 – Zásyp pro bažanty

Bažantům se předkládá krmivo v zásypech. Nejobvyklejší je zásyp krytý pultovou střechou. Je různě velký, nejčastěji 2 – 6 m dlouhý 2 – 3 m široký. Střecha má být vpředu asi 75 cm a vzadu 25 cm vysoko nad zemí. Střecha bývá z klestu, rákosí apod. Vyšší, otevřená strana má směřovat pokud možno k jihu a zadní k severu. Bažanti musí mít možnost při nebezpečí co nejrychleji utéci od zásypu do krytu. Pod zásypem se vyhloubí jáma, do ní se naveze písek a navrch se dá vrstva plev. Prostor pod zásypem se obroubí latěmi, kulatinou apod., aby bažanti nerozhrabávali krmivo mimo zásyp. [3]

Zásypy pro krmení bažantů mají být ze všech stran nebo alespoň ze tří otevřené. Ukázalo se, že bažanti nejčastěji vyhledávají zásypy s prostornou pultovou střechou, postavenou na 4 kůlech, z nichž dva na návětrné straně jsou nižší, kdežto další dva na straně opačné, tedy závětrné, vyšší, z této strany se zásyp upravuje, doplňuje a čistí. Půdorys takového přístřešku může mít rozměry 2,5 * 3 m a větší. Výška sloupků bývá na nižší straně 0,25 m, na vyšší 0,75 až 1 m. [1]

2.1.2 ROŠTINY, ROHATINY A BOUDY PRO KOROPTVE

Nejjednodušším krmným zařízením pro koropty jsou roštiny. Je to v podstatě na plocho složená hromada roští, která koroptym skýtá kryt do níž se jim zasypává. Dalším krmným zařízením a zároveň krytem pro koropty jsou rohatiny, vlastně nízké a úzké sedlové střechy z klestu u podobného materiálu, klikatě postavené za sebou, takže tvoří jakýsi tunel. Střecha rohatin musí sahat až na zem. Před vchody rohatin se dává hromada trnů, které brání pernaté škodné ve vstupu. [2]

Koropty boudy mohou být buď dočasné nebo trvalé. Dočasné zřizujeme s chvojí, rákosu, kukuřičné slámy apod. nejjednodušší boudou je kůl zaražený do země a k němu při špičce přivázané 3 – 4 m dlouhé větve, nejlépe jehličnaté, druhým koncem upevněné k zemi; tvoří jakýsi stan. Stěny se dobře propletou kratšími větvemi, jen při zemi se nechají mezery, kterými koropty vbíhají a vybíhají ven.

Boudy mývají též dřevěnou kostru, krytou rákosem, třtinou, chvojí nebo slámou; někdy se stavějí i boudy trvalého rázu, obvykle z prken. Poblíže boudy má být zřízen z roští kryt na ochranu koropty před vránami a dravci. [3]

Rohatiny jsou poměrně dlouhé kryty zubatého půdorysu, budované s chvojí, slámy nebo rákosu. Jejich kostru tvoří listnaté, nahoře vidlicovitě rozdvojené kůly, nad zemí asi 1,5 m vysoké a 5 cm tlusté, jejichž svislou polohu zajišťuje drát vypjatý od koruny do stran, kde se přivazuje k šikmým zajišťovacím kolíkům. Hřeben rohatiny se sestává z tyček položených vodorovně z jedné vidlice na druhou a připevněných. [1]

Osvědčeným zařízením pro přikrmování koropty jsou rohatiny. Mají tvar sedlové střechy, kryté chvojí, rákosem, slámou nebo podobným materiálem, probíhající v lomené čáře na délku asi 6 – 8 m, takže tvoří jakýsi tunel. Vchody do rohatin se zatarasují trnami. [3]

2.2 Myslivecká zařízení na vodách

2.2.1 ZÁSYPY PRO VODNÍ PTACTVO

Vhodnými krmelišti především na menších vodách jsou připoutané vory. Zhotovujeme je z několika kusů navzájem k sobě připoutané kulatiny, na níž zřídíme prkennou podlahu s okraji orámovanými přibytými latěmi. Postačí výška 4 – 5 cm. Výhodou vorů libovolné výměry je především v tom, že jim při stoupaní hladiny nehrozí zatopení. [1]

Pro divoké kachny stavíme zásypy na vodě, asi 30 cm nad hladinou, a to na kůlech zatlučených do dna. Zásyp je kryt ze tří stran rákosem a podobným materiálem, stejně jako střecha. Zасыpává se již od léta. [3]

Střechu zásypu připevníme na 4 silné, do země hluboce zapuštěné kůly, z nichž jsou dva kratší a dva delší, tak, aby klesala proti směru převládajících větrů. Tím dosáhneme pod přístřeškem závětrí. Je-li zásyp na strmém břehu a výše než hladina rybníka, spojíme ho s hladinou šikmým prknem, na nějž přibijeme napříč ve vzdálenosti 0,10 až 0,15 m laťky. [1]

2.2.2 ODPOČÍVADLA PRO VODNÍ PTACTVO

Jsou to především přístřešky. Tvořila je pultová střecha z rákosu, nesená čtyřmi i více dubovými kůly, zaraženými do rybníčního dna. Nad rybníční hladinu vyčnívaly asi 0,5 m i více. Stávaly v klidných místech blízko průseků ve třtinových i jiných porostech a pomáhaly, aby pod nimi v zimě hladina nezamrzala. Měly však rovněž poskytovat zvěři kryt při útocích dravců v době, kdy ho v odumřelých okolních porostech postrádala. Jinde jako odpočívadla dobře sloužily i lávky zřizované v rybnících pro kachny. [1]

2.3 Slaniska

Sůl je nezbytnou životní potřebou volně žijících přežvýkavců. Sodík obsažený v soli pomáhá neutralizovat průjmové účinky draslíku. Sůl nikdy nepřidáváme do krmiva. Pro oborní chovy se velmi dobře hodí kusová kamenná sůl, umístěvaná do

rozštěpů nebo slanisek. Doporučuje se však, aby tato slaniska byla chráněna stříškou proti srážkám. [6]

Sůl se zajícům dodává jen v dutých kůlech, solnících, nejlépe osikových. Solníky mají být umístěny poblíž krmelců a předloženého ohryzu, aby byli zajíci na tato místa po celý rok zvyklí. Solníky se doplňují podle potřeby. Pro 100 zajíců na jeden rok počítáme asi 8 kg soli. [3]

Srstnatá zvěř má nedostatek sodíku, který se odstraní zřizováním slanisek (lizů), která stojí poblíž ochozů, krmelců apod. Nejjednodušší lizy jsou na stromovém rozštěpu kryté stříškou, slaniska ve vydlabaném pařezu. Nikdy se nesmí zřizovat slanisko k náběhům (patě) živých stromů bez ohledu na jejich staří. Zřizování slanisek musí předcházet souhlas příslušného odborného lesního hospodáře. [5]

Obr. číslo 2 – Slanisko v podobě pařezu

Slanisko je místo, na němž je postaven solník (liz) se solí pro zvěř, ale je to také místo se slanou půdou, kterou zvěř vyhledává. Lizy mohou být korýtkové, pařezové, sloupovité aj. Do lizu se nabíjí sůl smíchaná s jílem a s minerální krmnou směsí, např. s MKP-3, aby zvěři nechyběly ani minerální látky potřebné ke stavbě kostry a paroží. Zvěři můžeme podávat i kusovou, tzv. kamennou sůl, např. v korýtkách umístěných u krmelců. [4]

Není důležité, jak je sůl zvěři podávána, je však důležité, aby zvěř lizy brala. Vedle lizů hliněných (zemních) můžeme upravit podávání soli zvěři i jinými způsoby. Kamennou sůl můžeme umístit např. ve vydlabaném, 1 metr dlouhém a 40 cm tlustém

špalku, chráněném před deštěm střechou. Takto umístěnou sůl spárkatá zvěř velmi dobře bere. Zhotovení je velmi laciné a jednoduché. [7]

Pařezové lizy mají být připraveny ze zdravého měkkého dřeva, do něhož se má příslušná dutina vydlabat, aby dřevo zachytilo co nejvíce rozpuštěné soli. Rovněž dřevěná korýtka, do nichž slaniska natloukáme, je lépe vydlabávat do kmenoviny, než sbíjet s prken. Korýtky slanisek neopouštíme na zemi, kde v nich zvěř šlape, převrací je a rozbíjí. Nejlépe uděláme, připevníme-li je asi ve výšce 0,80 – 1 m na 4 silné kolíky, hluboce zapuštěné do země, nebo připevníme-li je na vyšší pařezy. [1]

2.4 Krmelce

2.4.1 JESLE

Nejčastěji však zakládáme zvěři v samostatných jeslích, jejichž konstrukce má být taková, aby v nich bylo krmivo zvěři přístupné, chráněné před vlivy povětrnosti, a nebylo vystaveno znečištění pošlapáním apod. Mají být postaveny tak, aby jejich plnění nečinilo potíže a aby mohly být kdykoli podle potřeby vyčištěny. Není dobré kombinovat jesle s rozmanitými korýtky, lizy apod. To proto, že soustředění krmných zařízení je příčinou přílišné koncentrace zvěře a zvyšuje nebezpečí nedostatečné výživy mladé a slabé zvěře. Nejlepší jsou pultové přístřešky. Velikost může být různá. Jesle jsou vlastně žebřiny postavené na dvou párech křížených noh, které současně nesou i střeovitý přístřešek.

Zvěři velmi prospějeme, vybudujeme-li jesle zvlášť a přístřešek rovněž zvlášť. Správněji řečeno, postavíme-li na čtyřech do země zapuštěných sloupcích prostornější přístřešek se sedlovou nebo pultovou střechou v takové výši, aby se pod ni jak zvěř, tak i člověk s nákladem sena snadno pohybovali. Potřebná výška je 2 m. Pod přístřeškem zbudujeme jako samostatné zařízení jesle. [1]

Obr. číslo 3 – Krmelec s průleznou ohrádkou a srnčí krmelec

2.4.2 KRMELCE A KOZLÍKY PRO ZAJÍCE

Krmelce pro zajíce stavíme sice nízké, ale zato prostorné. Poněvadž zejména v polních honitbách trpí nárazy větru, je lépe připevňovat žebřiny i střešní konstrukci na dva nebo čtyři kůly zaražené do země. Žebřiny dělejme hodně rozevřené. Vzdálenost příček u nich činívá 0,12—0,15 m při šířce žebřin 0,70 m a délce 1 až 1,50 m. Na hořejší okraj žebřin podepřeme spodek stříšky, kterou přes něj převěsíme asi o 0,25 m. Celek je možno zabezpečit převěšením střechy přes tyč, kterou je vhodné spojit oba nosné kůly zapaštěné do hloubky 0,5 m. Za nosné kůly volíme silnější tyče, dlouhé asi 2 m a silné asi 0,10 m, aby je bylo možno po zatlučení, při němž se nahoře roztřepí, seříznout. [9]

Obr. číslo 4 – Zaječí krmelec

Pro Zajíce zřizujeme na vhodných, chráněných místech krmelce různých typů. Mohou to být přístřešky pokryté rákosím, kukuřičnou slámou nebo chvojím, dlouhé asi

3 – 4 m, široké 2 m, vysoké vpředu 1 – 1,3 m a vzadu 25 cm. Uvnitř, pod přístřeškem, jsou položeny 3 – 4 tyče ve vzdálenosti 5 – 10 cm od sebe, za které se dává objemové krmivo, vždy dávka na 2 – 3 dny. Poblíž krmelce jsou položeny ohryzové dřeviny. [3]

Krmelce pro zajíce a králíky jsou velmi jednoduché a většinou je tvoří stříška, pod kterou visí objemové krmivo nebo dvě překřížené tyčky na kůlu, na něž se zavěsí otýpka sena nebo letniny, tak aby neležela na zemi. [4]

Vhodným zařízením jsou také zajetí jesle na čtyřech svisle do země zatlučených kůlech, jež nesou současně jak žebřiny, tak i pultovou střechu, která se na svém nižším konci opírá o zadní břevno žebříku. Vpředu je pod vyvýšeným okrajem střechy umístěno, pokud možno výše, i hořejší břevno žebříku, aby bránilo vytahování sena horem, ale zároveň umožňovalo plnění jeslí zepředu. V tomto případě jsou i boky opatřeny řídkým brněním. Stříšky těchto krmelců je možno úspěšně krýt lepenkou, ale je možno je krýt rákosem, položeným na způsob došků. [1]

Nemáme-li pro krmení zajíců dostatek jeslí, zřídíme alespoň kozlíky, na něž vyvazujeme otepi se senem. I u nich je nosným prvkem dřevěný kolík tlustý asi 5 cm či více, dole přišpičatělý a zatlučený do země, na který asi ve výši 0,70 m přibijeme příčku, sloužící k upevnění dobře svázané otepi. [1]

2.4.3 KORÝTKA A KRMNÉ STOLY

Pro jadrné krmivo zřizujeme korýtko krytá střechou. Mají být rozkládací, aby se dala snadno čistit. Dáváme do nich kromě jadrného krmiva i bobuloviny a ovoce. Do korýtek není vhodné dávat dužnatá krmiva jako řepu, mrkev, kapustu, petržel apod. Tento druh krmiva je vhodné dávat do krmelce nebo upevňovat na kolíky. Omezuje se tak přenos parazitárních nemocí a předchází se zahnívání krmiva. [3]

Korýtko jsou nejčastěji dřevěná, zhotovená z prken nebo vydlabaná z kmenů. V poslední době se často užívají i korýtko betonová. Na zemi ponecháváme pouze krmítka pro černou zvěř, ač i ona si dovede získat přístup ke korýtkům zvýšeným. Korýtko pro černou zvěř mají být těžká, tedy dlabaná pokud možno z tvrdého dřeva, nebo betonová, aby jejich posunutí nebo převrácení bylo obtížné. Tím je ovšem často i poškozuje, ne-li přímo ničí. Rozměry korýtko bývají následující: při délce 1,20—1,50 m (mohou být i delší, ale pak je zapotřebí i více podpor) bývá dno korýtko asi 0,20 m a jeho koruna asi 0,30 m široká. Hloubka nemá přesahovat 0,20—0,25 m.

Pro ostatní zvěř stavíme korýtka do přiměřené výšky. Pro velkou zvěř mohou mít hořejší okraj ve výši 0,9—1,3 m, pro srnčí asi 0,80 m a korýtka muflonů mohou být ještě nižší. Zvěř se z korýtek nejen živí, nýbrž se o ně i otírá, dovádí při nich a někdy o jejich náplň zápasí. To musíme mít na zřeteli již při jejich budování. Nejlépe učiníme, postavíme-li je na silné kůly, hluboko zapuštěné do země, a také je k nim ve všech čtyřech rozích pořádně připevníme. Nezapomínejme však, že jak při jejich budování, tak i při upevňování musí jít všechny hroty a ostré kovové hrany z korýtka ven a musí být dobře zahnuté a zatlučené.

Ve volné přírodě je rozhodujícím činitelem prostor a přístup ke krmení. Získává se již tím, že nikdy nespojujeme v jedno jesle s objemovými krmivy a korýtka s krmivy jádrovými či jinými, že zakládáme tolik krmných zařízení, aby u nich mohl současně stát pokud možno největší počet zvěře. [1]

2.4.4 SAMOČINNÁ KRMÍTKA

V samočinných krmítkách se krmivo buď samo automaticky doplňuje nebo se přístup k nasypanému žiru samočinně otvírá po došlápnutí zvěře na podlažku před krmným korýtkem. Systémů těchto zařízení je celá řada.

Lesníci Arct a Baďura z Topolčianek sestavili krmítko, jehož poloautomatická konstrukce umožňuje regulovat přístup silné a slabé, popřípadě trofejové a holé zvěři k sypanému krmivu. Do rámu z rozpůlených dubových pažnic o průměru 8 cm je vmontována pohyblivá stříška, kterou je možno mezi pravítky nebo i štěrbinou na bocích rámu zdvihat a spouštět. Pod ní je v témž rámu umístěno i vyjímatelné krmítko, jež je možno sklopit a kdykoli vyčistit. Spodní část rámu je vyplněna dřevěným zásobníkem krmiva, který může ten, kdo krmítko plní, kdykoliv otevřít nebo zavřít padacími dvířky. Má-li se v krmítku sytit parohatá zvěř, vysune se stříška, jež se pohybuje i kolem své osy rovnoběžně se žlábkem, výše, je-li krmítko určeno pro krmení zvěře holé nebo mladé, spustí se níže. Chce-li si totiž zvěř získat přístup ke krmivu, musí nejprve na jedné straně stříšku nadzvednout. Tomu se záhy naučí. Jakmile krmítko opustí, spadne okraj stříšky opět do původní polohy. Rám je zařízen k zatlučení do země, zásobník má podle údajů vynálezců prostor pro jádrné krmivo na 3 až 4 týdny na 1 kus. Plnění korýtka ovšem obstarává myslivec. [1]

Průkopníkem samočinných krmítek u nás byl v Janovické oboře u Heřmanova Městce na Chrudimsku lesní správce J. Vilím. Pro jelení a daňčí zvěř, o niž se ve jmenované oboře staral, vyráběl krmítka, v nichž se sypké krmivo, uzavřené proti nepohodě, dostávalo vlastní vahou na krmný stolek, který vlastně tvořila asi o 20 cm prodloužená podlaha, lemovaná 3 cm vysokou lištou. Popravdě řečeno šlo o skříň podobnou prkenné budce pro špačky, jež měla jiné rozměry a poněkud odlišné uspořádání. Její základna měřila 0,26 krát 0,26 m, výška 0,65 m. Vpředu byl těsně nad prodlouženým dnem vyříznut v přední stěně portálový otvor asi 0,17 m široký a 0,10 m vysoký, z něhož padalo současně s odběrem krmivo po sešikmené hladké ploše, vlastně druhé podlaze, vytvořené uvnitř skříňky tak, aby spadala od zadní stěny prudce k otvoru. Nahoře bylo toto zařízení kryté poněkud převislou pultovou střechou, pobitou lepenkou. Venku stálo zpravidla na třech nohách, podle možnosti pevně umístěných v půdě tak, aby byla jeho výše obdobná jako u krmných korýtek nebo stolů. Toto zařízení bylo dobře a s úspěchem vyzkoušeno výborným mysliveckým praktikem v rozsáhlém oborním provozu. Autor sám uvádí jako jeho přednost, že tam, kde je méně zvěře, není třeba zásobník tak často plnit; tam, kde je jí více, postavíme i krmítek více. Je samozřejmé, že i rozměry se mohou měnit, zejména při dnešní změně krmné technice. [4]

Na stejném principu, jenomže v poněkud zdokonalené a zvětšené formě, je založeno Hanzalovo krmítko, vyzkoušené v oborách lesního závodu v Hluboké nad Vltavou. Je to prkenný zásobník o rozměrech 1 * 1 * 1 m, na vnějších stranách v zájmu estetického splynutí s prostředím pobitý púlenou neloupanou tyčovinou. Zásobník stojí na dřevěném rámu nebo stolu, zhotoveném ze čtyř silných a hluboce do země zatlučených kůlů, jež jsou spojeny a zpevněny ve výši 0,60 m nad zemí rámem z tyčoviny. Jeho vnitřek je shora zakryt nízkou sedlovou střechou s větším okapem. Střecha může být snímatelná nebo otevíratelná. I toto zařízení má při svém dně proti otvorům tenkou lištou ovroubené krmné stolečky, jejichž plocha je asi 0,30 * 0,50 m. Výřez otvorů činí 0,20 * 0,40 m a je možno ho měnit stavidly, jejichž posunem se mění světlost přísunových kanálů. Uvnitř na dně stojí čtyřboký, asi do třetiny výšky zásobníku sahající jehlan s hladkými stěnami pobitými plechem, nebo i některou z dnes často používaných umělých hmot. Z popisu je zřejmé, že krmivo nebo i jeho směs, které

ukládáme v zásobníku, padá vlastní váhou po stěnách jehlanu k otvorům a jimi na krmné stolky v takovém množství, jaké připouští velikost určených otvorů. [6]

Obr. číslo 5 – Samočinné krmítko na jadrné krmivo

2.4.5 KRMNÉ LINKY (KRMNÉ TRASY)

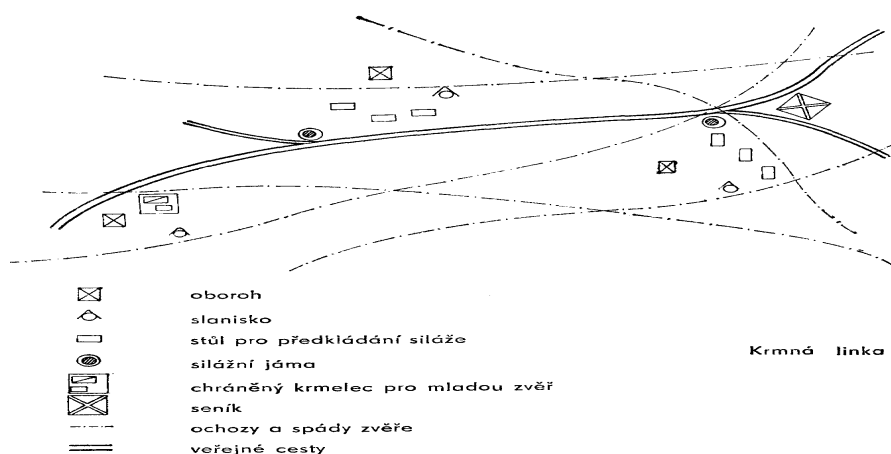
Krmné linky představují účelnou sestavu krmných zařízení, zbudovaných promyšleně na pruhu honitby dlouhém několik set metrů až i 1 km. V krmné lince jsou všechna potřebná zařízení pro zimní příkrmování, tedy krmelce, krmítka, oborohy, lizy, ale i seníky a kolny pro skladování a doplňování krmiva, silážní jámy, popřípadě krechty i místa pro měkké dřeviny k okusu i ohryzu. [1]

Krmná linka je zpravidla rozsáhlejší zařízení v oboře nebo v oblastech, kde se shromažďuje větší množství zvěře. Bývá umístěna blízko zásobovacích cest a skládá se z celé soustavy krmných zařízení na objemové, jadrné a dužnaté krmivo, z lizů a pastevních políček. Tím se zdroj potravy rozptýlí na větší ploše a zvěř se tak nemusí tísnit kolem jednoho krmelce. Krmné linky jsou zvláště důležité pro jelení zvěř, protože umožňují klidný příjem krmiva jak pro tlupy agresivnějších jelenů, tak pro tlupy laní s mlád'aty. [8]

Spárkatá zvěř se v poslední době příkrmuje pomocí soustavy vhodně uspořádaných krmelců. Takto uspořádaná příkrmovací zařízení nazýváme krmné linky (krmné trasy) a jejich součástí jsou i oborohy, silážní jámy, slaniska, okusové a ohryzové dřeviny. Jednotlivá zařízení jsou od sebe přiměřeně vzdálena, takže zvěř je nucena přecházet a potravu hledat. Tam kde se u základů soustřeďuje více zvěře, je

nutno některé krmelce ohradit plotem s takovými mezerami, aby jimi prošly slabé kusy (hlavně kolouši) a zabránily v přístupu kusům silnějším. Tím je zaručeno, že se nasatí i mladá, slabší zvěř, kterou jinak silné kusy od krmelce odhánějí. [3]

Krmná linka slouží nejen k příkrmování, nýbrž především k tomu, aby se jí nabídly druhově pestré a potřebné živiny s doplňujícím krmivem, které musí být zvěři trvale k dispozici v potřebném množství. Jednotlivé součásti krmné linky budujeme tak, aby v prostoru, kde stojí, bylo co nejméně porostů, na nichž by mohla zvěř cíleně škodit. Volíme pro ně především staré mýtné a téměř mýtné porosty v přiměřené vzdálenosti od kultur a mlazin a s dobrou přístupností.

Obr. číslo 6 – Krmná linka

2.6 Skladiště krmiva

2.6.1 SENÍKY

Jedním z nejdůležitějších zařízení v honitbě jsou seníky, někdy otevřené, jindy uzavřené. Vždycky jsou kryté sedlovou střechou, protože prostor v podkroví lze účelně využít k uložení usušené letniny, popř. některých druhů nevymláčeného obilí. Není vhodné spojovat seníky v jedno se sklady ostatních krmiv, např. kaštanů, ovoce apod. Seníky nepodsklepujeme. Zato není na škodu spojit seník s krmelcem, ježž můžeme umístit buď na jeho boku, nebo na zadní straně stavby, nebo s výhodou i pod prostorem seníku, což je zvlášť výhodné, protože je shora krytý nejen základ, nýbrž i prostor pro pobyt zvěře. [1]

Účelem seníku je uchovat krmiva, jak seno, tak i jadrná krmiva v jakostním stavu až do konce zim. Můžeme ho velmi dobře použít jako krmelce, volíme-li správnou konstrukci. Velmi dobře ho využijeme v červnu i později při sušení letniny. Ve spodní části, v prostoru krmeliště, natáhneme drát ve vzdálenosti 50 cm od sebe a na něj navěsíme svazečky letniny. Totéž můžeme udělat i na půdě, která je v tu dobu prázdná. Letnina je tak chráněna před sluncem, má však dosti vzduchu a dobře schne a nemusí se převážet do jiných skladovacích prostorů nebo i mimo plochu honitby. Aby se zabránilo koncentraci zvěře, je lépe postavit více menších krmelců a rozmístit je tak, aby byl na každých 100 ha jeden. [7]

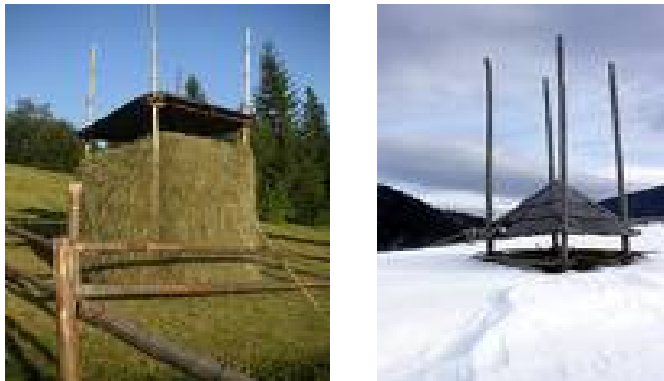
Seníky vždy stavíme ze dřeva, nejlépe z tyčoviny. Seníky s tyčovými stěnami mají tu výhodu, že jsou vzdušné a uskladněné krmivo v nich i snadno dosychá. Účinkům vzdušné vlhkosti bráníme větším převisem střechy. Za základnu těchto staveb postačí obdélník rozměrů 5 * 6 m, výška bočních stěn 2 – 2,25 m, výška hřebene 5 – 5,5 m. Převis střechy může činit 0,60 m i více. Vchod tvoří zpravidla dvoukřídlá vrata, umístěná v čelní stěně. Pro ukládání letniny na patře v podstřeší zřídíme dvířka v čelní stěně. V případě, že jsme ve spodním prostoru zřídili krmeliště, patro vynecháme, ale v podlaze seníku zřídíme padák, kterým pak seno shazujeme do jeslí. Někdy plné stěny této stavby nahrazujeme brlením. [1]

Z ekonomických důvodů stavíme seníky poblíž lesních cest. Vždy je umísťujeme poblíž krmné linky, aby odpadlo obtížné roznášení či rozvoz krmiva. Nestavme je v zákrytu pod loubím starých porostů, nýbrž ve volnosti, aby netrpěly vlhkem. [6]

2.6.2 OBOROHY

Tvoří ho 4 kůly z kulatiny, rovné, hladce osekáné, které po impregnaci spodní části ochranným nátěrem svisle zakopeme do země tak, aby mezi sebou vytvořily čtverec o straně 1,5 – 1,8 m. Státní lesy doporučují pro jelení zvěř základnu 2 * 2 m, pro daňčí 1,8 * 1,8 m a pro srnčí 1,2 * 1,2 m; nadzemní výška kůlů, které musí být naprosto svislé a v celé své délce od sebe stejně vzdálené, má činit pro prvé dva druhy zvěře 5 – 6 m, pro srnčí 2 – 3 m. Podlahu budujeme z tyčoviny přibité na rám vytvořený okolo vodících kůlů 0,20 – 0,30 m nad zemí. Střecha je prkenná, stanového nebo

sedlového tvaru, a na místech, kde má hladce klouzat po kůlech, opatřená volnými kruhovými otvory. Boční převis střechy má činit 0,5 – 0,6 m. [1]

Obr. číslo 7 - Oborohy

2.6.3 SUŠÁKY

Ke snížení ztrát nejjemnějších rostlinných částic odrolením i k zabránění ztrátě živin poškozením píce během sušení slouží tzv. sušáky. Ovšem jen tehdy, je-li na nich píce dobře ukládána.

Rozsochy jsou vlastně jen vršky jehličnatých stromů, dole zašpičatělé a s ponechanými pahýly větví v přeslenech. Je možno je nahradit i jednoduchými, dole rovněž zašpičatělými kůly z tyčoviny, které ve vzdálenostech 0,40 m nad sebou provrtáme tak, aby bylo možno otvory prostrčit příčky, které by v každém přeslenu tvořily kříž. Přesleny mají začínat asi 0,70 m nad zemí. Při sušení je obkládáme píci tak, že začínáme na nejnižším kříži, a sice ze závětrné strany. Potom obložíme pravou a levou stranu a nakonec návětrnou stranu. Píci pro ně nejprve předsušíme. Píce uložená na sušácích nesmí nikdy dosáhnout až na zem. Na rozsochách můžeme počítat s usušením 15—20 kg sena na 1 běžný metr.

Obr. číslo 8 – Seník a „harfa“

Jehlancovité boudy se skládají ze dvou stěn buď trojúhelníkové nebo lichoběžníkové kostry, přes niž jsou jako příčky přibity tyčky. Píce je na nich vrstvena od spodních příček, a to na každou stranu samostatně, a celek se překryje hřebenem, který nesmí být velký, aby sušená píce neplesnivěla.

Pro lesní palouky a políčka je výhodná i tzv. **harfa**, kterou zbudujeme ze dvou kúlů asi 1,5 m od sebe vzdálených a zaražených do země, jež jsou navzájem spojeny čtyřmi příčkami se střechou nahoře. Vzdálenost příček činí asi 0,40 až 0,45 m, přičemž spodní má být asi 0,70 m nad zemí; to ostatně platí i pro jiné druhy sušáků.

Výbornou službu nám prokáží tzv. **švédské sušáky** nebo také švédští jezdcí; jsou ovšem opatřeny poněkud nákladným, pracným a těžko přemístitelným. Děláme je z kúlů asi 10 cm tlustých, které jsou v řadě zatlučeny asi 0,5 m do země ve směru převládajících větrů. Vzdálenost mezi nimi činí 3 m a nad zemí vyčnívají asi 1,70 m. Krajiní a některé další v řadě se ještě zpevňují bočními opěrami. V každém kúlu jsou čtyři zářezy pro zachycení 3 mm silného pozinkovaného drátu, který slouží k vyvěšování píce. Spodní je opět 0,70 m nad zemí a ostatní postupně 0,30—0,40 m nad ním. Na obou koncích sušáku jsou dráty vypjaty a staženy k napínacímu kolíku, zaraženému v boku tohoto zařízení asi 0,5 m do země. Výhodou švédských jezdců je, že na ně můžeme zavěšovat píci ihned po kosení. Pro usušení 100 metrů píce je zapotřebí asi 100 m švédských sušáků. Jejich konstrukce sama napovídá, že je můžeme úspěšně budovat na rovinatých nebo málo skloněných polohách. [1]

2.6 Zařízení pro lapání škodlivé zvěře

2.6.1 SKLOPCE

Sklopce se vyrábějí zpravidla ze dřeva, někdy z kovu a v poslední době pokusně i z některých umělých hmot. V zásadě jde o čtyřboké truhlíky, jejichž vchod i východ je opatřen samočinnými padacími dvířky, která zvíře uvnitř uvězní, jakmile se dotkne samočinné spouště. Z toho plyne, že truhlíky, i když představují jakési umělé nory nebo jejich část, nemusí sloužit vždy k lapání šelem, které zpravidla pobývají nebo loví v norách. Lze do nich lapat i jiná zvířata na místech, kudy procházejí. [1]

Sklopce je vhodné stavět s plným dnem a stropem, jež mezi sebou propojíme sloupky, na nichž opatříme boční stěny hustším silným pletivem, abychom měli usnadněnou kontrolu obsahu spuštěné pasti. Samočinné spuštění obou dvířek, jež mají být z tlustších prken, někdy pobitých na vnitřní straně plechem, aby se jimi lapané zvíře nemohlo prokousat, obstarávají zpravidla dvě páky, na nichž jsou dvířka zavěšena drátem. Páky jsou uprostřed provrtány, aby se mohly volně otáčet na vodorovné ose, kterou nesou dva sloupky, umístěné k boku sklopce. Dole uvnitř truhlíku je nášlapné prkénko, jež se rovněž částečně otáčí okolo vodorovné osy, jejíž jeden konec je vložen do kruhového otvoru v boční stěně, kdežto druhý je prodloužen a stejně provláknut vývrtem v opačné stěně. Jeho konec, který poněkud vyčnívá ven, je opatřen zářezem, jemuž podobný je i na vnější straně bočního prkna. [3]

Lapání hranostajů do sklopečků - truhlíků. Sklopečky jsou asi 50 cm dlouhé o světlosti vpředu 10 * 10 cm a vzadu 13 *13 cm. Širší konec je uzavřen drátěnou sítí. Uvnitř je sklápěcí můstek, který je stejně široký jako vnitřek sklopečku a asi 35 cm dlouhý. Uprostřed je můstek upevněn na kovové hřídelce a je převážen ke straně vchodu. Jakmile hranostaj vběhne na můstek, ten se s ním převáží a vzpěrka, která je na spodní straně můstku, mu zabrání v úniku. Sklopečky se nastražují do křovin a hromad kamení, kudy hranostaji nejraději prolézají. Jako návnada se používá myš, vrabec, popř. kousky vnitřností z pernaté zvěře nebo drůbeže. [2]

Lišky lapáme do sklopců různých typů, většinou dvoustranných, které umístíme na pěšinkách v bažantnicích a jiných místech soustředěného výskytu drobné zvěře, a lišku k nim navádíme nenápadnými zábradly. Princip sklopce je patrný z obrázku. Spolehlivější je telčský sklopec, jemuž v uzavření nezabraňují navlhlé drážky zasouvacích dvířek jako u jiných typů. [3]

Lapání srstnaté škodné do sklopců. Sklopce jsou hranolovitěho tvaru, 120—150 cm dlouhé a 35—50 cm vysoké (podle velikosti lapané zvěře). Jsou jednostranné nebo oboustranné podle toho, mají-li padací dvířka (záklopy) na jedné nebo na obou stranách. Záklopy se spouštějí samočinně v okamžiku, kdy zvěř prolézá sklopcem a zavadí o nášlapné prkénko, které je spojeno se spoušťovým klínkem, od něhož vede lanko k oběma záklopám. Záklopy musí být dostatečně těžké a musí mít vůli v drážkách, aby sklopec rychle uzavřely. Do průlezných dvoustranných sklopců se návnada nedává. Sklopce se umísťují na udržované pěšinky zbavené drnu, po nichž škodná ráda chodí,

zejména za rosy. Ke sklopcům se zřizují tzv. záběhy, což jsou asi 50 cm vysoké plůtky o délce několika metrů. Tímto nuceným spádem je zvěř vedena ke sklopci. Do sklopců se lapají lišky, kuny, tchoři i toulavé kočky. Sklopce se musí pravidelně kontrolovat, aby se v nich lapaná zvěř zbytečně netrápila hladem. [2]

Sklopce jsou hranolovitého tvaru, 120 až 150 cm dlouhé a 35 až 50 cm vysoké (podle velikosti lapané zvěře). Jsou buď jednostranné či oboustranné, mají padací dvířka neboli záklopy na jedné nebo na obou stranách. Záklopy se spouštějí samočinně v okamžiku, kdy zvěř prolézá sklopcem a zavadí o nášlapné prkénko, které je spojeno se spoušťovým klínkem, od něhož vede lanko k oběma záklopům. [8]

Obr. číslo 9 - Sklopec

2.6.2 PASTI NA TOULAVÉ PSY – LAPÁKY

Pevný lapák na psy stavíme jako stabilní nepřenosné zařízení zpravidla v místech koncentrací zvěře, na plochách, kde ráda odpočívá nebo kudy přechází. Klec postavíme tím způsobem, že narazíme do země 4 silné kůly ve vzdálenosti 1,20 – 1,30 m od sebe. Je vhodné stavět jí s obdélníkovým půdorysem. [1]

Lapák na psy a ostatní větší škodnou je pevné zařízení v podobě jednostranného sklopce. Nejčastěji se zhotovuje z tyčí, vpředu jsou těžká padací dvířka ze stejného materiálu, která se nastrožují natažením lanka, zajištěného kolíkem se spouští. Na spoušť je upevňuje návnada; jakmile ji pes nebo jiná šelma uchopí, pojistka se uvolní a dveře zapadnou. K lapáku je nutné zamezit přístup dětem, protože by mohly spustit

padací dveře a uváznout v lapáku. Dveře jsou těžké a děti by se z lapáku samy nedostaly. [2]

2.7 Trvalá zařízení pro odchyt zvěře ve volné honitbě

2.7.1 VLČEK

Je to starý myslivecký název pro jednoduchou pomůcku, vhodnou k odchytu drobné zvěře pernaté. Lze si ho jednoduše zhotovit tím, že si vyrobíme 4 rámy z latěk asi 3 cm tlustých, které do sebe v rozích začepujeme. Jsou 1 m dlouhé a 0,40 m vysoké. Uprostřed je každý zpevněn dvěma svislými laťkami, jež sou od sebe vzdáleny 0,23 – 0,25 m a slouží k zavěšení dvířek. Ta se dají otevřít nadzvednutím pouze dovnitř. [1]

Pro odchyt bažantů používáme vlčku o velikosti 2 * 2 m a výšce 50 cm, zhotoveného ze slabších latěk nebo síťoviny s oky 5 * 5 cm. Ve stěnách vlčku jsou otvory (alespoň 4), opatřené drátěnými dvířky 20 cm širokými, otevírajícími se jen dovnitř. Vlček pro chytání koroptví má základnu 1,5 * 1,5 m a světlost ok 4 * 4 cm. Jinak je způsob chytání stejný jako u bažantů. Je to nejvhodnější způsob v honitbách s nižšími stavy zvěře nebo k odchytu zvěře pro komorování na zimu. [3]

2.7.2 PODRAŽEC

Je to síť o velikosti 2 * 2 m s oky 5 * 5 cm, volně zavěšená na rámu. Vkládá se dlouho před odchytem do bažantího zásypu, aby si zvěř na ni zvykla. K odchytu se podražec na vnější straně podloží asi metrovou tyčkou, na jejímž spodním konci uvázán motouz vedoucí k chytači ukrytém v budce poblíž zásypu. [3]

Podražec je rám s lehkou sítí, který se umísťuje pod zásyp. Rám, na který se lehce napíná síť, se nechá stále pod zásypem, aby si na něj bažanti zvykli, a síť se připevní teprve v době odchytu. Rám musí být vpředu asi 60—70 cm nad zemí podepřen kolíkem, k němuž se přiváže motouz vedoucí do řádně maskované chytací boudy. V době odchytu je v boudě chytač, který, když je pod podražcem dostatečný počet bažantů, podtrhne kolík a rám se sítí spadne na zem. [2]

2.7.3 KOMORY PRO ZVĚŘ

Je to asi 4 m dlouhá ohrádka, jejíž boky jsou sbity z prken buď pevně k sobě přibitých, nebo rozebíratelných tak, že se bočnice zasunují do žlábků zřízených z latěk po stranách čel a v rozích zajištěných háčky. Šířka čel, v nichž bývají zásuvná dvířka k vypouštění a vypouštění zvěře, bývá 1,5 m, výška 0,5 m. Někdy jsou bez podlahy, místo níž je dole prostá zem. Jindy mají prostou prkennou podlahu k sobě těsně přiraženého řeziva. Ohrada je v 1/2 rozdělena dřevěnou stěnou, v jejímž středu je výběh, který lze uzavřít stavidlovými dvířky; slouží k přehánání zvěře z jedné půle do druhé, musíme-li část prostoru vyčistit. Místo stropu napínáme nad komorou síť o velikosti ok 4 * 4 cm. [1]

Principem komor je ohrazený prostor, opatřený tak aby v něm bylo možné ptáky přehánět z jedné strany na druhou, když chceme prostředí, v němž nějaký čas žili, vyčistit. Stropy i stěny komor mají být pružné a měkké, aby se v případě, že dojde k poplášení uzavřených ptáků, zbytečně o nic nezraňovali. Přitom se má pamatovat i na jejich uklidnění, k němuž nejbezpečněji přispívá tma. Mají mít proto všesky komory i zařízení k zatemnění. [9]

2.7.4 ODCHYTOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO SPÁRKATOU ZVĚŘ

Spárkatá zvěř se dnes odchyťává do ohrad neboli chytaček. Ohrady k odchytu spárkaté zvěře jsou různé velikosti a konstrukce. Velikost a výška je dána druhem zvěře převážně odchyťávané a buduje se v místech pravidelně navštěvovaných zvěří v době nouze. Ohrada se uzavírá padacími nebo posuvnými dvířky, která se ovládají z poblíž umístěného a skrytého posedu nebo vhodným samospouštědlem. Chytačky jsou konstruovány tak, aby se v nich zvěř nezranila a aby z nich nemohla uniknout.

Pro odchyt srnčí zvěře se budují u ohrad jednoduché krátké záběhy, k nimž se příkládají transportní bedny. Pro odchyt zvěře daňčí nebo jelení v oborách se zřizují záběhy dlouhé i několik desítek metrů. Mezi ohradou a záběhem jsou dvířka, která se podle potřeby uzavírají. Záběh je rozdělen na několik dílů (komor), které jsou odděleny posuvnými dvířky. Vnikne-li do záběhu více kusů, pak lze z jednotlivých dílů nežádoucí kusy vypustit; k tornu účelu má každá komora záběhu postranní dvířka. Postupným výběrem zůstávají v záběhu kusy určené k odchytu a ty se vpouštějí do

dopravních beden. Tento způsob odchyty je velmi šetrný. Před přepravou jelenů a daňků se jim z bezpečnostních důvodů odřezávají parohy. [2]

Odchyťová zařízení jsou nejrůznějších typů a systémů, vždy však mají splňovat tyto požadavky: mají být bezpečná pro zvěř, mají umožnit rychlý odchyt, rozřídění zvěře a její uzavření do odchyťových beden. Velmi dobře plní tyto požadavky zařízení, které pracuje na principu samospouštěcích odchyťových beden. Zvěř po uzavření v hlavním odchyťovém prostoru hledá únik a vstupuje do beden, kde nášlapem uvolňuje nejdříve jejich přední a pak hned zadní čelo. Odchyťové zařízení je většinou na některém z hlavních krmelišť nebo je umístěno v plotu chovné obůrky a může se používat oboustranně. [6]

Pro odchyt spárkaté zvěře používáme chytadel nebo chytacích ohrad. Chytadlo je umístěno v takovém místě, které je zvěř zvyklá navštěvovat v době strádání, tedy u základišť. Je to ohrada, jejíž konstrukce musí být taková, aby se zvěř ve snaze uniknout nemohla zranit. Velikost chytadla je dána velikostí zvěře. Zvěř se přepravuje v transportní bedně. Transportní bedna je uvnitř shora a z boků dobře čalouněná a podestlaná slámou. [3]

Obr. číslo 10 – Odchyťová zařízení pro spárkatou zvěř

2.7.5 ODCHYŤOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO ZAJÍCE A PERNATOU ZVĚŘ – TENATA

Tenata jsou dvojdílná (jednostranná) nebo trojdílná (oboustranná). Trojdílná se skládají ze dvou vnějších sítí, zvaných zrcadla, s oky o velikosti 18 * 18 cm a z vnitřní sítě (jádra J, která má oka 5 * 5 cm). Zrcadlové sítě jsou vysoké 100 až 120 cm, jádro má až dvojnásobnou výšku. K odchytu se jednotlivá pole rozvinují a zrcadla se upevní

na sošky, které se zarazí do země, kromě toho s ještě napínají šňůrou, která se uvazuje k zaraženým kolíkům. Jádro se z jedné polovlny přehodí přes napínací šňůru a druhá polovina se nechá volně splývat k zemi. Tenata se stavějí v libovolné délce a umísťují se většinou za terénní vlnu, aby je zajáci předčasně neviděli. K tenatům se stavějí ještě jednoduché hustší sítě, tzv. zábradla, která jsou asi 1 m vysoká a 100—120 m dlouhá; stavějí se sbíhavě k tenatům a znemožňují zajícům únik do stran. . [2]

Obr. číslo 11 – Tenata pro odchyt zajíců

2.8 Lovecké záštity a lovecké boudy

Záštita je stabilní nebo přenosná „stěna“, která kryje lovce např. na střelecké linii v bažantnici anebo na břehu rybníka při lovu divokých kachen, aby ho zvěř předčasně nezpozorovala. Stabilní záštitou může být např. živý plot, přenosnou záštitou i maskovací síť na kůlech. [4]

Obr. číslo 12 – Lovecká záštita

Ke stavbě záštít využíváme skupinu keřů, osamělých košatých borovic nebo smrků. Jsou to především dřevěné konstrukce, jenž jsou z očekávaného směru příchodu/příletu zvěře opatřeny různým krycím materiálem, zejména pak svazky větví. [3]

Tam kde lze očekávat rychlejší sled natlačované zvěře, zejména pernaté, je možno za záštitou vedle střeleckého stanoviště nebo lépe před ním zarazit silnější, 6 – 8 cm tlustý kůl tak, aby pevně držel v zemi. Na jeho vrcholu upevníme prkennou desku o rozměrech 0,40 * 0,15 m jako stolek, olemovaný úzkou laťkou, zabraňující rozkutálení nábojů. Uvnitř záštity postavíme pevnou, asi 0,46 m vysokou lavičku bez opěradla, abychom na ni mohli bez překážek usednout.[1]

Velice často užívaným druhem záštít jsou tzv. lovecké boudy především o kruhovitém průměru nejméně 2 m, se svislými stěnami tak vysokými, aby za nimi mohl na lávce vysoké nejméně 0,46 m pohodlně a zpříma sedět i vysoký člověk. Teprve nad touto výškou umístíme nižší homolovitou střechu. Průhledy děláme asi ve výši 1,30 m. je zapotřebí je umístit v nestejně výši, což zabraňuje zahlednutí myslivcova pohybu zvěří. [1]

2.9 Lovecké pozorovatelný

2.9.1 POSEDY A KAZATELNY

Na místech, kde na zvěř čekáme nejčastěji, stavíme zařízení, která nám umožňují přehlédnout větší část území, vyloučit alespoň částečně nebezpečí špatného větru a konečně i skrýt se před zrakem zvěře. Jsou to vysoké posedy různých typů, stabilní i přenosné a tzv. kazatelny. Při konstrukci a umístění musíme mít na paměti dobrý výhled na sledovanou plochu, kam zvěř vychází na paši, a dobu, po kterou máme na posedu (kazatelně) vydržet; musíme proto mít možnost skrýt se před nepohodou. Příchod k posedu je nejlépe volit skrytý nebo alespoň po dobře trasovaném loveckém stezníku, který by neměl přetínat žádný ohoz. Na posed je třeba přijít i odejít tak, abychom zvěř nerušili a nezradili. [3]

Obr. číslo 13 – Různé typy krytých kazatelen

Posedy slouží k nerušenému pozorování a lovu zvěře. Budují se poblíž ochozů a míst, kam zvěř vychází na paši. Posedy jsou nízké (zásedky) a vysoké. Nízké se zřizují na zemi a maskují se záštitou. Vysoké posedy se upevňují na žebřík opatřený opěrami pro jistější zamíření a opírají se o strom tak, aby lovec byl kryt větvemi; tyto posedy jsou buď přenosné, nebo pevné (stabilní). Někdy se posed buduje v koruně stromu a žebřík slouží jen k snadnému vystoupení na posed. Výhodnější jsou lovecké pozorovatelny (kazatelny), upevněné buď na stromech, nebo na kůlech. Jsou ze všech stran ohrazené a mají pevnou podlahu z tyčí nebo silných prken. Sedačky se v nich umísťují podle velikosti pozorovatelny buď uprostřed nebo při okrajích. Nejlépe vyhovují pozorovatelny se stříškou, které mohou sloužit i za nepříznivých podmínek. K dočasnému použití v polních honitbách se uplatňují lehké pojízdné pozorovatelny. Při umísťování posedů a pozorovatelů se musí respektovat směr převládajícího větru, dobrý a daleký výhled a snadný přístup po loveckém chodníku, který nesmí křížit ochozy zvěře. [2]

Sílu podpěr volíme jednak podle výšky konstrukce, jednak podle doby, po kterou má pozorovatelna sloužit svému účelu. Vždy však tyto podpěry navzájem křížem zavětrujeme dobře přibitými tyčemi – pro něž je vhodnější přirozeně vyhlízející tyčovina než ostře svítící a rychle hniající prkna či jiné řezivo. Konstrukčně nejsložitější je samotná vrchní stavba. Její podlaha má spočívat na silném rámu, zhotoveném z vyschlých a zdravých tyčových výřezů, které v zájmu vyšší únosnosti připevníme do všech 4 sloupů přeplátováním. Podlažnice, které nám na bocích mírně přečnívají, rovněž přibijeme hřebíky a mimoto zabezpečíme i prvním kusem tyčoviny, kterou

pozorovatelnou zpravidla obědňujeme. Toto boční obití, jež je na 3 stranách úplné a na čtvrté částečné, zhotovíme z tyček přibitých vodorovně z vnitřní strany pozorovatelnou. Uvnitř, a to při bočních stranách, zřídíme proti sobě dvě prkenné lavičky. Jejich výška má být cca 0,45 m.

Přístupový žebřík má být zhotoven ze silných tyčí. Je vhodné, aby byl na vyšší straně nejméně 0,55 – 0,60 m široký. Jeho příčle, vzdálené od sebe 0,30 – 0,35 m, přibíjíme do dlabů. Aby žebřík stál pevně na zemi, zabezpečíme ho u paty dvěma kolíky, hluboce zatlučenými do země, k nimž ho ze strany přibijeme. Horní stranu připevníme k nosnému rámu podlahy. Jeho umístění volíme zásadně z kryté strany, tedy zezadu, neboť jen tak je možno pozorovatelnou nenápadně navštěvovat i opouštět. Střecha může být pultová, sedlová i stanová. Musí být však vždy umístěna tak vysoko, aby se pod ní mohl dospělý člověk pohodlně a bezpečně postavit (dáваме pozor, aby dovnitř nevyčnívaly hřebíky). Dobře vyschlá prkna klademe ve směru od hřebene dolů pro lepší odtok vody. Prostá prkenná střecha, vhodně impregnovaná, je výhodnější než jakékoliv došky nebo i lepenka. Zejména lepenka dělá za větru hluk. [1]

2.9.2 LOVECKÉ ŽEBŘÍKY

Žebříková sedačka je jednoduchá sedačka na žebříku, která se nejčastěji smontuje na zemi a po vztyčení se opře o strom, k němuž se upevní. Může být i skládací. Neskýtá sice myslivci pohodlí ani ochranu před nepohodou, zato jí lze dle potřeby rychle a snadno přemístit. [4]

Lovecké žebříky zhotovujeme stejným způsobem jako žebříky k pozorovatelnám, ovšem s tím rozdílem, že dáваме přednost žebříkům lichoběžníkového tvaru (dole rozšířené, nahoře zúžené). Horní konec je opatřen lávkou z prkénka, pod níž je v zájmu klidného sezení asi v hloubce 0,45 m umístěn stupeň pro opření chodidel nohou. Sedadlo je zajištěno opěradlem a zábradlím, jež má umožnit nejen bezpečnost sedící osoby, nýbrž i snazší ovládní zbraně při zamíření. Výše umístěná sedadla by neměla při šikmé poloze žebříku přesahovat nikdy 2,5 m. Je bezpečnější, můžeme-li žebřík v horní části opřít o příčné břevno, zadlabané do 2 svislých kůlů, hluboce zapuštěných do země a zezadu i z boků zajištěných opěrami z tyčí. Břevno se do kůlů zadlabává a připevňuje dlouhými hřeby ze strany žebříku. [1]

3. ROZTRŽIDĚNÍ ZAŘÍZENÍ DLE DANÝCH KRITÉRIÍ

3.1 Dle druhu zvěře:

- 3.1.1 *PERNATÁ ZVĚŘ* – Komory pro zvěř, zásypy a odpočívadla pro vodní ptactvo, tenata, zásypy pro bažanty, roštiny, rohatiny a boudy pro koroptve
- 3.1.2 *DROBNÁ SRSTNATÁ ZVĚŘ* – Sklopce, pasti na toulavé psy, vlček, slaniska, podražec, krmelce a kozlíky pro zajíce
- 3.1.3 *SPÁRKATÁ ZVĚŘ* – Odchyťová zařízení, slaniska, jesle, korýtka, krmné stoly a linky, samočinná krmítka, seníky, oborohy, sušáky (rozsochy, trojhrany, harfy, jehlancovité boudy a švédské sušáky)

3.2 Dle účelu:

- 3.2.1 *LOV* – Lovecké pozorovatelný (posedy, kazatelny, lovecké žebříky, lovecké záštity a boudy)
- 3.2.2 *ODCHYT* – Sklopce, pasti na toulavé psy, vlčky, podražce, odchyťová zařízení pro zajíce a pernatou zvěř, odchyťová zařízení pro *spárkatou zvěř*
- 3.2.3 *KRMENÍ* – Zásypy pro bažanty, roštiny, rohatiny, koroptví boudy, jesle, krmelce a kozlíky pro zajíce, korýtka a krmné stoly, samočinná krmítka a krmné linky, seníky, oborohy, sušáky (rozsochy, trojhrany, harfy, jehlancovité boudy a švédské sušáky), slaniska

Krmelce - dle druhu zvěře (krmelce pro srnčí zvěř, pro velkou přežvýkavou zvěř žijící v tlupách, pro černou zvěř, pro zajíce a králíky, pro bažanty a koroptve, pro divoké kachny)

- **dle druhu krmiv** (krmelce na suchá objemová krmiva, na jadrná krmiva, na dužnatá krmiva)

- **dle funkčnosti** (na samoobslužné, na pravidelně denně doplňované, na dávkovací)

- **dle umístění** (stabilní a přenosné)

4. DŘEVO JAKO MATERIÁL VHODNÝ PRO ZHOTOVENÍ MYSLIVECKÝCH ZAŘÍZENÍ A STAVEB

4.1 Základní charakteristiky dřeva, jeho struktura a vlastnosti

Dřevo rozdělujeme do dvou základních skupin, a to na dřevo jehličnanů a dřevo listnáčů. Jehličnaté stromy mají zpravidla dlouhý a rovný kmen, a proto jsou předurčeny k výrobě srubových staveb a loveckých chat. Jen málo výrobců používá k jejich výstavbě listnatých dřevin, proto se budu zabývat především stromy jejichž asimilační orgány jsou ve tvaru jehlic.

Dřevo je anizotropní materiál, což znamená, že jeho fyzikální a mechanické vlastnosti jsou závislé na jejich orientaci k dřevním vláknům. Existuje tedy rozdíl ve třech základních směrech, a to podélném, radiálním, tangenciálním. V praxi se ovšem rozeznávají vlastnosti pouze rovnoběžně s vlákny a kolmo na vlákna. Pevnost dřeva je větší, když vnější síly na něj působí ve směru vláken. Síly působící kolmo na vlákna způsobují větší deformaci, která vznikne zploštěním dutých vláken. [10]

Jehličnaté dřevo je vývojově starší než listnaté a má jednodušší anatomickou stavbu. Převládajícími elementy jsou tracheidy (cévice), které představují až 90 % celkového objemu dřeva. Tracheidy plní funkci vodivou i mechanickou. V zásadě rozeznáváme dva druhy tracheid, jarní a letní. Jarní mají hlavně vodivou funkci. Jsou to tenkostěnné buňky trubkovitého tvaru, které jsou na konci zaoblené. Na příčném řezu mají čtvercový nebo víceúhelníkový tvar. Transferují vodu s rozpuštěnými minerálními látkami vzestupným proudem z kořenů do koruny. Na radiálních stěnách jarních tracheid se nachází velké množství ztenčenin nazývaných dvojtečky, které zajišťují tok vody v buněčných stěnách. Dvojtečky jarního dřeva se po jeho vyschnutí převážně uzavírají, a tím zamezují impregnaci dřeva. Letní tracheidy mají převážně mechanickou funkci. Jsou to dlouhá tlustá vlákna větvenovitěho tvaru s ostrým zakončením. Dvojtečky letního dřeva zůstávají převážně otevřené i po jeho vysušení, a umožňují průnik impregnačních prostředků. [10]

Vrstvy jarních a letních tracheid, které narostou v jednom vegetačním období dělením kambia, se jeví na příčném řezu kulatinou jako soustředné „kružnice“, kterým říkáme letokruhy. Jedná se tedy o tloušťkový přírůstek dřeva vytvořený za jeden rok. U všech dřevin mírného pásma jsou roční kruhy makroskopicky nebo alespoň lupou

rozlišitelné. Skládají se jak již bylo řečeno z jarního a letního dřeva, jarní dřevo je světlejší a zřetelně měkčí, letní je tmavší, výrazně tvrdší, s dvakrát až třikrát vyšší hustotou. Šířka letokruhu závisí na dřevině, ale i na podmínkách růstu. U většiny našich dřevin se pohybuje v rozmezí 1 – 5 mm, u smrku činí 2 – 5 mm. Šířka letokruhu klesá od dřeně k obvodu. Podíl letního dřeva a šířka letokruhu jsou dobrým ukazatelem pevnostních vlastností dřeva. [10]

4.2 Rozdělení vody ve dřevě

U dřeva rozeznáváme tři způsoby uložení vody, a to vodu chemicky vázanou, vodu vázanou (hygroskopickou) a vodu volnou (kapilární). Jak již pojmenování naznačuje, voda volná je uložena volně uvnitř buněčných prostor (vyplňuje ve dřevě lumény buněk a mezibuněčné prostory). Je přítomna pouze za předpokladu výskytu vody vázané, to je při vlhkostech dřeva od 30 % do maximální vlhkosti okolo 150 – 200 %. Ovlivňuje fyzikální a mechanické vlastnosti podstatně menší měrou než voda vázaná. [10]

Voda vázaná je naopak uložena v buněčných stěnách, kde je poutána vodíkovými můstky na hydroxylové skupiny OH amorfni části celulózy a hemicelulóz. Ve dřevě se v průměru vyskytuje při vlhkostech 0 – 30 % a zásadním významem ovlivňuje mechanické a fyzikální vlastnosti dřeva. Hranici mezi vodou vázanou a volnou určuje bod nasycení vláken (mez nasycení buněčných stěn). U odborné veřejnosti nepanuje úplná shoda v tom, jakou vlhkost tento bod představuje. V podstatě se dá říci, že se jedná o vlhkost okolo 30 %, přestože podle různých metodik zjišťování se bod nasycení vláken pohybuje v rozmezí od 27 % do 35 %. Chemicky vázaná voda je součástí chemických sloučenin a tím pádem ji nemůžeme ze dřeva odstranit sušením, ale pouze spálením. Její celkové množství představuje 1 – 2 % sušiny dřeva. Při charakteristice fyzikálních a mechanických vlastností nemá žádný význam. [10]

4.2.1 ROZMĚROVÉ ZMĚNY VLIVEM ZMĚNY VLHKOSTI

Dřevo má tendenci upravit svou vlhkost v závislosti na relativní vlhkosti vzduchu, teplotě a dosáhnout takzvané rovnovážné vlhkosti. Rozměrové změny dřeva jsou způsobeny změnou rozměrů buněčných stěn, kde dochází k oddalování či

přibližování jednotlivých řetězců celulózy vlivem vnikání nebo unikání vody. K největším změnám dochází v příčném směru. V radiálním směru se uvádí 3 – 6 % a v tangenciálním 6 – 12 %. Ve směru podélném jsou změny téměř zanedbatelné, nepřesahují 1 % a přibližně se pro naše dřeviny uvádí od 0,1 do 0,4 %. Na základě hodnot rozměrových změn vlivem změn vlhkosti můžeme naše dřeviny rozdělit na málo sesýchavé, středně sesýchavé (smrk, jedle) a hodně sesýchavé (modřín). [10]

Při procesu příjmu (bobtnání) a odevzdávání (sesýchání) vlhkosti dochází též ke změnám tvaru dřevěných výrobků. Tento jev se nazývá borcení dřeva a může se opět vyskytovat v příčném nebo podélném směru. Příčné borcení je vyvoláno rozdílným radiálním, tangenciálním sesýcháním a bobtnáním a je tím větší, čím větší je jeho vzdálenost od dřevě k obvodu. Výsledkem je žlábkovité prohnutí řeziva. Podélné borcení sortimentů způsobí prohnutí nebo stočení řeziva. Přičemž prohnutí je vyvoláno rozdíly v podélném odevzdávání a přijímání vody mezi zónou bělového a jádrového dřeva, nebo přítomností reakčního dřeva. Stočení nebo vykroucení je vyvoláno točivostí vláken v kmeni. [11]

4.3 Biotické poškození dřeva

4.3.1 PLÍSNĚ

Plísně způsobují zbarvení povrchu dřeva ve formě skvrn nebo souvislých povlaků. Zbarvení může být šedé, růžové, rezavohnědé, zelené až zelenomodré. Pro svůj rozvoj potřebují vlhké nevětrané prostředí (vlhkost nad 20 %). Přestože povrch dřeva napadený plísní působí odpudivě, není její přítomnost dřevu nebezpečná a její odstranění je poměrně jednoduché. Pokud se plísně objeví v interiéru domu, je to dobrý indikátor existence problémů s vlhkostí, přičemž její dlouhodobá přítomnost může vyvolávat alergické nebo astmatické reakce. Ve vlhkých domech je všeobecně přítomnost plísní spojena s vlhkými koberci, tapetami nebo stropními obklady. [11]

4.3.2 DŘEVOZBARVUJÍCÍ HOUBY

Napadení dřeva dřevozbarvujícími houbami je časté u klád, které nebyly dostatečně chráněny v průběhu skladování nebo pokud byly ponechány příliš dlouho v kůře. Tento druh hub není pro dřevo z hlediska pevnosti škodlivý, ale zbarvení, které

zanechají je trvalé (permanentní). Je známo, že jejich přítomnost může způsobit změnu permeability dřeva a pozměnit tak jeho schopnost přijímat nátěrové látky. Silnými bělicími prostředky je možno zabarvení sice částečně odstranit z povrchu dřeva, ale uvnitř stále zůstává. Názory na dřevozbarvující houby se ve světě značně liší. Tak například v zámoří je určité množství zabarvení v kulatině považováno za součást charakteru stavby, ale například v Japonsku je i sebemenší zamodránění dřeva považováno za závadu. Tvorbě hub zamezíme použitím vhodných nátěrů, které neposkytují živiny pro jejich rozšíření. [11]

4.3.3 DŘEVOKAZNÉ HOUBY

Tvoří zvláštní ekologicko – fyziologickou skupinu hub, která rozkládá a biologicky znehodnocuje dřevní hmotu. Základními podmínkami pro rozvoj dřevokazných hub jsou, určitá vlhkost dřeva, teplota a přístup vzduchu. Optimální vlhkost dřeva pro jejich rozvoj se pohybuje v rozmezí 30 % až 80 %. Teplota pak v rozmezí od 18 °C až do 32 °C, přičemž teplotní optimum se uvádí mezi 20 °C až 25 °C. [10]

Mezi nejnebezpečnější a nejméně náročnější celulózovorní houby u nás se řadí **dřevomorka domácí**, která se dokáže rozvíjet i při 15 % vlhkosti dřeva a teplotě 15 °C až 20 °C. Patří mezi saprofytické houby, rozkládá tedy výlučně dřevo mrtvé, často již použité a zabudované. Její mycelium je schopné rozleptávat celulózu a hemicelulózu ve dřevě a způsobovat tak jeho destrukci. Napadá jak jehličnaté tak i listnaté dřeviny, přičemž nejodolnější proti ní je dřevo, které obsahuje více tříslovin (dub, akát, ořech). Dřevomorka je velmi citlivá na chemický účinek skoro všech impregnačních látek. Dokonalá impregnace nám dává dostatečnou záruku uchování dřeva v neporušeném stavu. Při rekonstrukčních pracích je důležité odstranit veškeré napadené části a doporučuje se jejich spálení. Likvidace dřevomorky spočívá v první řadě v odstranění vlhkosti a odvětrání prostor, ve kterých se nachází. Druhou u nás také hodně nebezpečnou houbou je **koniofora (popraška) sklepní**. Napadá zdravé vlhké dřevo, infekce se šíří většinou z povrchu dovnitř dřevní hmoty. Po rozložení celulózy začne rozkládat i lignin. Napadené dřevo hnědne až černá a již při počátečním rozkladu vykazuje kyselou reakci, která je příhodná rovněž pro klíčení výtrusů dřevomorky domácí, a právě v tom tkví nebezpečí koniofory. Houba je značně odolná proti

fungicidním účinkům organických solí, jako je například chlorid sodný. Naopak je neobyčejně citlivá na fungicidní účinky organických látek, kupříkladu kreozotový olej. Po dokonalém vysušení dřeva se vývoj podhoubí okamžitě zastaví a houba postupně odumírá. Třetí nejrozšířenější dřevokaznou houbou je **trámovka trámová**, její plodnice jsou tmavohnědé a vyrážejí na povrch dřeva nejčastěji ze štěrbin či trhlin. Pro své skromné požadavky na vlhkost a velkou odolnost vůči vyšším teplotám je houba v objektu nebezpečná. Vydrží i několikaleté vyschnutí a znovu začne růst při vytvoření vhodných podmínek. Destrukce dřeva probíhá skrytě a působení houby se projeví zlomením dřeva, které se rozpadá na kostičky. Nejčastěji napadá trámy krovů z jehličnatého dřeva. Sanační zásahy proti této houbě jsou komplikovanější, neboť běžné fungicidní nátěry na povrchu dřeva ji nezasáhnou. [11]

4.3.4 DŘEVOKAZNÝ HMYZ

V České republice, ale i v mnoha zemích světa jsou pro zabudované dřevo a dřevěné konstrukce nejnebezpečnější zejména tesařici a červotoči.

Tesařík krovový je kalamitní škůdce napadající výhradně mrtvé dřevo jehličnatých dřevin a to převážně v oblasti krovových a stropních konstrukcí. Jeho larvy nikdy nepoškozují povrch dřeva a drtinky nikdy nevyhazují z chodeb, takže poškození dlouho uniká pozornosti. Napadají zejména bělovou část dřeva a v bezjaderných jehličnanech (jedle, smrk) postupně pronikají až do dřeně, v borovici a modřínu pronikají zpravidla jen po jádro. Nejpoužívanější ochranou proti tesaříkovi je chemická impregnace a hloubková tlaková impregnace látkou s dlouhodobým toxickým účinkem. [11]

K dalším významným škůdcům jehličnatých dřevin patří **tesařík smrkový**. Napadá především smrk a hojně i jedlí. Je svým vývojem vázán na kůru, a proto je jedním z nejúčinnějších preventivních opatření odkornění kulatiny. Dřevo je také možno proti němu chránit chemickými způsoby. Aplikace insekticidních prostředků však nezaručí stoprocentní účinnost. [12]

Třetím nebezpečným druhem dřevokazného hmyzu pro zabudované dřevo a dřevěné stavby je **červotoč umrlčí**. Nejčastěji napadá krovky, střešní trámy, konce nosných podlahových trámů, vazné trámy ale také i obvodové stěny, půdní příčky, podlahy a podobně. Jeho činnost je vázána na hniloby způsobené především

popraškou sklepní a dřevomorkou domácí. Přítomnost červotoče ve stavbě lze odhalit podle charakteristických tikavých zvuků, jež uvnitř dřeva vydává. Ochrana dřeva před napadením červotočem umrlčím spočívá především v jeho ochraně před vlhkostí. Vhodnou prevencí je dřevo řádně izolovat před zemní vlhkostí a ostatními způsoby zvlhčování. [11]

Některé druhy dřevokazného hmyzu mohou být ve dřevě již při dovozu z lesa ve formě nakladených vajíček nebo nevyvinutých larev. Jejich další vývoj je možno zastavit sterilizací klád teplem, kdy se dřevo ohřeje na teplotu vyšší než 56 °C a na této teplotě se udržuje alespoň 30 minut. Tato procedura je poměrně nákladná, ve světě ji provádí jen hrstka výrobců srubových staveb a je vždy spojena s vyšší cenou stavby. [11]

4.3.5 VÝBĚR VHODNÉHO DRUHU DŘEVA A JEHO TĚŽBA

V našich klimatických podmínkách se pro výrobu srubů a mysliveckých zařízení osvědčil především smrk, přestože k výstavbě se dají použít i jedle, borovice či modřín. Smrk má kromě snadné dostupnosti ještě tu výhodu, že má po vysušení nejnižší objemovou hmotnost a tudíž větší obsah vzduchu, který plní funkci tepelného izolantu. [11]

Výhodou modřínu oproti smrku je větší odolnost vůči napadení dřevokaznými houbami a hmyzem, která je způsobena vyšším obsahem pryskyřic. Z tohoto důvodu se modřínové jádro používá například na výrobu štípaných dřevěných střešních šindelů. Ty se na rozdíl od smrkových nemusí impregnovat a vydrží na střeše desetiletí. [10]

Mnoho výrobců srubů preferuje zimní těžbu. Důvodem je, že v zimním období má míza v bělové části nízký obsah cukrů a škrobů, které jsou nejen potřebné k růstu dřeva, ale jsou i potravou pro dřevozbarvující a dřevokazné houby, ale i plísně a další organismy. Také například kůrovec je v zimním období v nečinnosti a pokud je jím dřevo již napadeno, včasným odkorněním dojde k jeho odstranění, aniž by to mělo vliv na kvalitu materiálu. V zimním období a na jaře je rychlost vysoušení dřeva podstatně nižší než v horkém létě, takže v tomto období dochází k menší tvorbě výsušných trhlin po obvodu výřezů. Jedním z nejdůležitějších kritérií, která určují vhodnost kulatiny pro výrobu srubu, je točivost vláken. U klád rozeznáváme kromě rovných i takzvaný pravotočivý a levotočivý směr vláken. Mezi výrobcí srubů ve světě panuje názor, že

levotočivé výřezy se v průběhu vysychání zpravidla deformují více než pravotočivé. Kulatina s točitými vlákny má nižší ohybovou pevnost, což může způsobit statický problém. Snad největší jsou problémy, které mohou nastat poté, co začne výřez z točitými vlákny sesychat. Dojde totiž k jeho deformaci (vykroucení), což může permanentně poškodit stavbu nejen esteticky, ale též z hlediska tepelně technického a požárního. Toto poškození je trvalé. Jediným způsobem opravy je přetmelení vzniklých spár speciálním tmelem. Z těchto důvodů je vhodné se vyhnout použití pravotočivých výřezů, které mají točivost větší než 1 : 12 a levotočivé výřezy je ideální vůbec nepoužívat. [11]

5. MYSLIVECKÉ LOVECKÉ CHATY A BOUDY, DŘEVĚNÉ SRUBY

5.1 Lovecká chata

Při budování loveckých chat má rozhodovat především bezpečnost, účelnost, hospodárnost, ale i ohledy estetické. Platí to ovšem stejnou měrou i pro jejich zařízení a vybavení. Účelnost musí kráčet ruku v ruce s vkusem. Při jejich budování pro kolektivní pobyt by se měly počítat na jednu osobu 2 m² společenského prostoru, u ložnic alespoň 3 m². Účelnost a pohodlí musí vždy převládat nad jakoukoli zbytečností. Lovecká chata má sloužit nejen myslivcovu pobytu při lovu, nýbrž i jeho chovatelské práci. Má z ní být pokud možno pohodlný přístup k seníkům, krmným linkám apod. Místo pro chatu má být chráněné proti povětrnostním výstřelkům, zejména v době zimních nepohod a vánic, ale přitom přístupné slunci a světlu.

5.1.1 TECHNICKÝ POPIS LOVECKÝCH CHAT

DISPOZICE: Vstupní společenská hala ve tvaru L je uvažována pro potřeby soustředění společnosti. Dominantu místnosti tvoří krbový kout a dřevěné schodiště. Klidový kout posezení v základně L umožňuje částečnou izolaci od hlavního prostoru, umožňující vytvoření si jakéhosi intimního mikroklima pro psychickou pohodu.

Půdorys přízemí doplňuje prostor pod schodišťovým blokem, oddělený v průchodu od společenské místnosti závěsem. Za komínovým tělesem v rozšířené spojovací chodbičce je odkládací stěna. Z chodbičky je přístupné i WC. Malá, účelně zřízená kuchyňka je dnes již nezbytným doplňkem.

Prvé patro je příčnou chodbou od schodů rozděleno na 2 oddělené ložnice. Umývání je řešitelné buď malou umývárnou na úkor ložnice proti schodům vedle WC nebo umývadly v ložnicích. V ložnicích se předpokládají patrová lůžka.

Suterén je řešen v podsklepené části objektu celkem volně, záleží jen na budovateli jestli tam například umístí garáž. Nicméně by zde neměl chybět sklípek na potraviny.

KONSTRUKCE: Zásadní konstrukce obvodových zdí jsou uvažovány ze srubových přitéseů ukončených komínovou štítovou zdí. Vnitřní členění je možné rovněž zbudovat dřevěnou vázanou konstrukcí. Vodorovné nosné konstrukce (stropy) nad

přízemím tvoří průvlak a stropnice z kulatiny, přesahující obvodové, srubové stěny v čele pro krytou lodžii 1. patra a v boku pro kryté zápraží. Sesazený záklop z hrubých prken s krytím spár a spodním pohledovým obložení, dále násypem a palubovou podlahou v 1. patře tvoří celkovou konstrukci stropu nad přízemím. Strop nad 1. patrem a ložnicemi je rovněž ze stropnic a kulatiny se záklopem. Krov je vaznicové soustavy z kulatiny. Při realizaci je nutno rovněž pamatovat na dobrou a účinnou tepelnou izolaci stěn ložnic. [1]

5.2 Lovecká bouda

Toto zařízení by nemělo prakticky chybět v žádné honitbě. Z mnoha daných možností konstrukčního řešení se návrh orientoval na typickou svépomocnou konstrukci štítkového spojení výřezů, podélně vyztužených přiloženými vaznicemi rovněž z výřezů. Vaznice byly položeny na příčné zpevnění kleštinami. Tím je vytvořena velmi stabilní štíhlá konstrukce. V návrhu je strop položen na kleštinách se záklopem s krytými spárami. Vzniklý půdní prostor se předpokládá využít pro uskladnění sušené píce z lesních políček.

Prostor boudy vytváří rám na podezdívce popřípadě na kolíkové kulatině s podlahou z fošen na pero a drážku. V tomto případě nutno pamatovat na obednění nebo čelní zaplnění prostoru mezi kuláči, abychom nevytvářeli podmínky pro nezvané spolubydlící z řad drobných lesních obyvatelů. Komín je z požárních důvodů umístěn mimo vnitřní prostor.

Jednoduchost a úspornost konstrukce popisované lovecké boudy je nespornou výhodou pro nízké náklady. [1]

6. CHOVNÉ OBORY

V současné době se u nás zakládají nové obory zpravidla pro jeden druh zvěře. Kde se požaduje, aby se v oboře chovalo více druhů zvěře, dochází většinou k rozdělení obory na díly, které se oplotí, aby každý druh zvěře měl svou samostatnou část. Na počátku roku 1975 bylo na území ČSR 36 obor o celkové rozloze 22 127 ha, z čehož 19 400 ha tvořil les. Hlavní zvěří chovanou v oborách je zvěř daňčí, jejíž kmenový stav (bez přírůstků) v roce 1974 činil 2530 kusů, pak následuje zvěř mufloní s kmenovým stavem 2310 kusů, zvěř jelení o 1360 kusech (v počtu jelení zvěře je uvedeno i 50 kusů bílé jelení zvěře, která se chová v oborách v Žehušicích a v Žlebech). Černá zvěř chovaná ve čtyřech oborách čítala 424 kusů, jeleni sika (chovaní v pěti oborách, hlavně však v Lánské a Janovické oboře) 243 kusů, v jediné oboře se chová jelenec viržinský v počtu 10 kusů a koza bezoárová v počtu 24 kusů. Nejmenší náklady na chov zvěře v oborách se vynakládají na zvěř daňčí a mufloní, největší na černou zvěř. [6]

6.1 Chovné obory dle druhů chované zvěře:

- 1) Daňčí zvěř
- 2) Mufloní zvěř
- 3) Jelení zvěř včetně bílé jelení zvěře
- 4) Černá zvěř
- 5) Jelen sika
- 6) Jelenec viržinský
- 7) Koza bezoárová

6.2 Oborní oplocení

Oborní oplocení musí splňovat základní podmínku, tj. musí být pro zvěř nepropustné. To znamená, že musí být dostatečně vysoké a pevné, aby zabraňovalo úniku zvěře z obory. Výška oplocení musí být u černé zvěře nejméně 2 m, u zvěře daňčí a mufloní nejméně 2,20 m a u zvěře jelení pokud možno ještě vyšší. Způsoby oplocení jsou různé, kromě výšky a pevnosti musí také splňovat požadavky na trvanlivost, hospodárnost pořizovacích nákladů a vkusnost použitého materiálu. Plot pro černou zvěř musí být zapuštěn do země a ve spodní části zpevněn do výše 50 až 100 cm.

Na příjezdových cestách se v oboře stavějí vrata nebo vstupní brány. Musejí být pevné a funkční. Největší potíže nastávají v oborách, kterými vede veřejná komunikace, jež prakticky použití vrat nebo brány vylučuje. V současné době se tento problém řeší budováním tzv. silničních roštů. Princip těchto roštů je v tom, že přímo v místě vstupu je cesta přerušena výkopem, který je překlenut dřevěným nebo kovovým materiálem, pokládaným kolmo na sebe, takže vzniká jakási „mřížovaná vozovka“, jež je pro zvěř nepropustnou překážkou.

Součástí oborního oplocení jsou také záskoky nebo záběhy. Umožňují zvěři, která žije volně v sousedství, vniknout do obory nebo usnadňují návrat zvěře, která unikla z obory při poškození oplocení. Záskoky jsou různého typu a provedení; v podstatě to je zařízení, které umožňuje zvěři vskočit do obory, ale zabraňuje jejímu úniku. [6]

6.3 Voda v oborách

V každé oboře musí být trvalý celoroční zdroj nezávadné vody. Nejideálnějším zdrojem je silnější potok, protékající celou oborou, s dostatečným spádem, aby se nezamokřovalo jeho okolí. Některé obory hraničí s řekou, některé i s umělou vodní nádrží. V sušších oblastech je zdrojem vody někdy pouze několik pramenů, v nejhorších případech jsou to přirozené nebo umělé prohlubně zachycující dešťovou vodu. Zdroje vody v oboře se musí udržovat, čistit, prameny vyhlubovat, popř. dláždit a prohlubně na dešťovou vodu vyhrnovat. Bezprostřední okolí zdrojů vody vyžaduje zvýšenou pozornost z hlediska hygieny a parazitární prevence, neboť to jsou místa velmi frekventovaná. [6]

6.4 Vybavení obor

Žádná obora s intenzivním chovem spárkaté zvěře se nemůže obejít bez **chovné či aklimatizační obůrky**. Odchování jakostní zvěře a její postupné přidávání do oborní populace, aklimatizace dovezených jedinců, parazitární karanténa, shromažďování postupně odchytávané zvěře pro větší společnou zásilku, značkování zvěře a jiná manipulace s ní není bez tohoto zařízení myslitelné. Obůrka musí mít dostatečnou přirozenou úživnost, kvalitní úživnou plochu (políčko, louku), samostatné příkrmovací

zařízení a vodu. Musí být též napojena na celoročně sjízdnou oborní cestu. Součástí by mělo být i odchytové zařízení.

V každé oboře by mělo být **zařízení pro odchyt zvířete**, která se chytá na prodej, na výměnu, někdy též na značkování, k vyšetření apod. Odchyťová zařízení jsou nejrůznějších typů a systémů, vždy však mají splňovat tyto požadavky: mají být bezpečná pro zvířete, mají umožnit rychlý odchyt, roztřídění zvířete a její uzavření do odchyťových beden. Velmi dobře plní tyto požadavky zařízení, které pracuje na principu samospouštěcích odchyťových beden. Zvířete po uzavření v hlavním odchyťovém prostoru hledá únik a vstupuje do beden, kde nášlapem uvolňuje nejdříve jejich přední a pak hned zadní čelo. Odchyťové zařízení je většinou na některém z hlavních krmelišť nebo je umístěno v plotu chovné obůrky a může se používat oboustranně. V některých oborách s černou zvířeti se používá odchyťové zařízení, které umožňuje vytřídění odchyťované zvířete, takže do prostoru střelecké linky se vypouští pouze zvířete určená k odstřelu. [6]

Zařízení k lovu je třeba stavět v dostatečném množství na všech rozdělovacích liniích, na křižovatkách, na okrajích nebo v blízkosti volných ploch, na ochozech a spádech zvířete. Posedy v oborách by měly mít vždy střechu, měly by mít dostatek prostoru pro lovce a doprovod a pohodlný schodišťový žebřík s bezpečným zábradlím. Vysoké posedy se často doplňují umělými či přirozenými záštitami, které umožňují přístup lovcem, aniž by ho zvířete spatřila. Posedy se často spojují loveckými chodníky či steznicemi. V oborách s černou zvířeti se v mnoha případech budují pro úspěšný lov střelecké linky s vysokými posedy nebo přízemními záštitami, na něž se zvířete nahání.

Krmné linky (viz. tato bakalářská práce 2.4.5)

7. SEZNAM (KATALOG) ORGANIZACÍ A FIREM ZABÝVAJÍCÍ SE VÝROBOU MYSLIVECKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČR

8. NÁVRH DOPORUČENÍ PRO POTENCIONÁLNÍ ZÁJEMCE V OBORU MYSLIVOSTI

Myslivecká zřízení jsou důležitými součástmi honiteb, neboť ulehčují a zefektivňují chov, ochranu i lov zvěře. **Při jejich budování je nutno dodržovat zejména tyto zásady:**

- 1) Používat, podle možnosti, přírodní materiály, zejména dřevo, které má být odkorněno a pokud možno i impregnováno.
- 2) Dbát, aby tato zařízení byla účelná, funkční, bezpečná, ale také estetická a nenarušující vzhled okolní krajiny; např. do krmelců nesmí zatékat, výstupy na vysoké posedy musí být pohodlné a bezpečné, posedy musí být konstruovány tak, aby umožňovaly i pohodlnou střelbu ze sedu s opřenou puškou, sklady krmiv nesmí být přístupné hlodavcům apod.
- 3) Zařízení musí být řádně udržována a opravována, stará a nefunkční je třeba rušit (např. se musí odstraňovat větve omezující výhled z posedu, kontrolovat pevnost a stabilitu žebříků, čistit lovecké chodníčky nebo asanovat krmeliště).
- 4) Myslivecká zařízení musí být rozmístěna účelně; např. krmeliště tam, kde se zvěř v zimě ráda zdržuje a nemůže působit větší škody na lese, neměla by být při frekventovaných cestách (aby zvěř nebyla rušena turisty či dokonce pytláky), ale zase na místech dostupných alespoň pro traktor.
- 5) Počty jednotlivých druhů mysliveckých zařízení závisí na druhové struktuře, počtech a hustotě zvěře, velikosti, charakteru a kvalitě honitby, intenzitě jejího obhospodařování atd., přičemž počty krmelců a krmelišť jsou orientačně uvedeny i v plánech péče o zvěř.
- 6) Myslivecké chaty musí odpovídat moderním hygienickým zásadám a požadavkům ochrany životního prostředí zejména na likvidaci exkrementů a odpadků, neměly by zbytečně lákat zloděje a neměly by být stavěny na místech, na nichž by příliš rušili zvěř.
- 7) Stavba větších, zejména trvalých mysliveckých zařízení musí být předem domluvena s vlastníkem (uživatelé) pozemku, stejně jako případný odběr stavebního dřeva z lesa.

9. ZÁVĚR

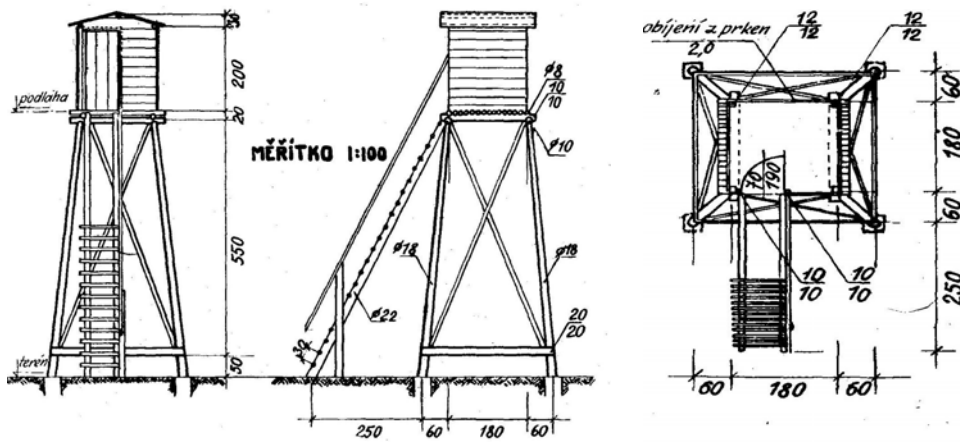
Cílem této práce bylo poskytnout přehledné a rychlé informace každému, kdo se o danou problematiku zajímá. Nejen tedy myslivcům, mysliveckým funkcionářům, ale i široké veřejnosti. V současné době si téměř každé myslivecké sdružení buduje potřebná zařízení ke krmení, pozorování a v neposlední řadě také k lovu lesní zvěře, ve vlastní režii. A to nejen z toho důvodu, že je povětšinou potřeba stavět taková zařízení, která vhodně zapadají do dané lokality, ale rovněž i z toho důvodu, že na našem trhu chybí potřebná literatura zobrazující popis a výrobu jednotlivých typů mysliveckých zařízení. Je sice mnoho mysliveckých knih, kde najdeme zmínky o krmelcích, zásypech apod., avšak jde spíše o popis toho, k čemu slouží, nikoliv však přímý popis jejich výroby. Proto v této práci, na základě zadaného tématu, byla snaha o co nejlepší rozdělení a technický popis výroby dřevěných zařízení a staveb pro myslivost.

10. SEZNAM LITERATURY

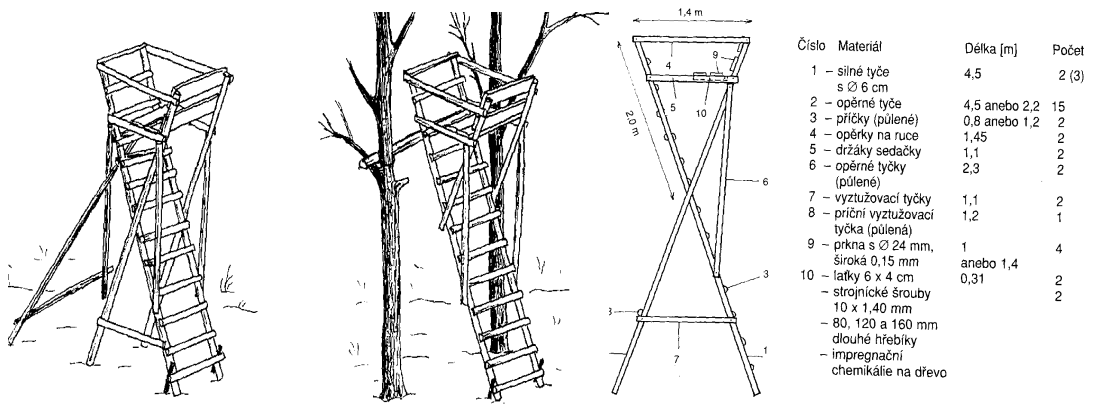
- [1] KOKEŠ, OTAKAR. Myslivecká zařízení v honitbách. Praha: SZN, 1974. 163s.
- [2] RAKUŠAN, CTIRAD a KOL. Základy myslivosti. Praha: SZN, 1979. 344s.
- [3] KOLEKTIV. Myslivost. Praha: SZN, 1966. 492s.
- [4] HELL, PAVEL a HROMAS, JOSEF. Nová příručka myslivce do kapsy. Bratislava: Příroda, 2002. 280s. ISBN 80-07-01156-0
- [5] ŠTĚPÁNEK, ZDENĚK a Kol. Penzum – základy znalostí z myslivosti. Praha: DRUCKOVO TISK, 1999. 230s. ISBN 80-238-4116-5
- [6] WOLF, R. a CHROUST, M. a KOKEŠ, O. a LOCHMAN, J. Naše obory. Praha: SZN, 1976. 253s.
- [7] TOMEK, ANTONIN a Kol. Lesní přidružená výroba. Praha: SZN, 1956. 90s.
- [8] VACH, MILOSLAV a Kol. Myslivost. Uhlířské Janovice: SILVESTRIS, 1999. 359s. ISBN 80-901775-2-2
- [9] ČERVENÝ, JAROSLAV a Kol. Encyklopedie myslivosti. Praha: OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, 2004. 591s. ISBN 80-7181-901-8
- [10] ŠLEZINGEROVÁ, J.a HORÁČEK, P.a GANDELOVÁ, L. Nauka o dřevě. Brno:VŠZ, 1998.184 s.
- [11] HOUDEK, D. a KOUDELKA, O. Srubové domy z kulatin. Brno: ERA, 2004. 161 s. ISBN 80-86517-97-7
- [12] URBAN, J. Lesnická entomologie – část systematická. Brno: VŠZ, 2000. 88 s.

11. PŘÍLOHY

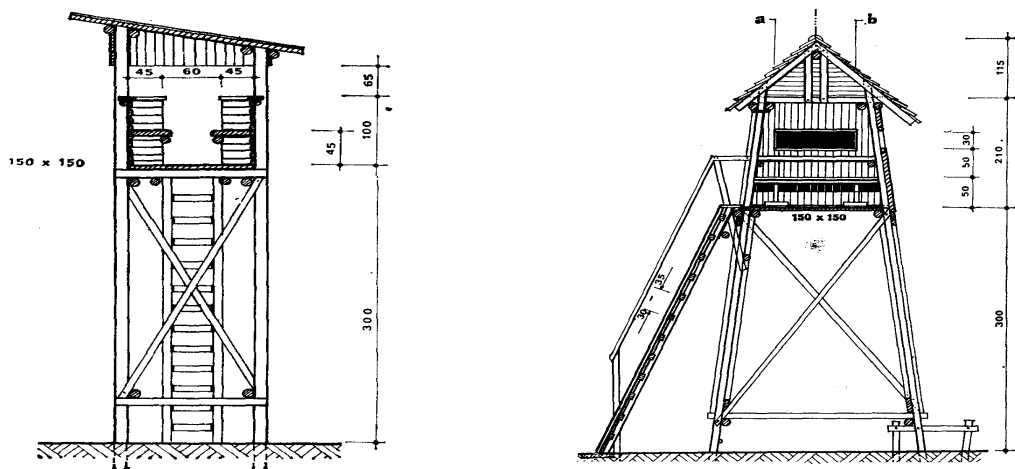
- Obr. číslo 1 – Zásyp pro bažanty
- Obr. číslo 2 – Slanisko v podobě pařezu
- Obr. číslo 3 – Krmelec s průleznou ohrádkou a srnčí krmelec
- Obr. číslo 4 – Zaječí krmelec
- Obr. číslo 5 – Samočinné krmítko na jadrné krmivo
- Obr. číslo 6 – Krmná linka
- Obr. číslo 7 – Oborohy
- Obr. číslo 8 – Seník a „harfa“
- Obr. číslo 9 – Sklopec
- Obr. číslo 10 – Odchyťová zařízení pro spárkatou zvěř
- Obr. číslo 11 – Tenata pro odchyt zajíců
- Obr. číslo 12 – Lovecká záštita
- Obr. číslo 13 – Různé typy kazatelen
- Obr. číslo 14 – Plán vysokého posedu
- Obr. číslo 15 – Posedy typu žebříkové sedačky
- Obr. číslo 16 – Pozorovatelná s pultovou a pozorovatelná se sedlovou střechou
- Obr. číslo 17 – Lovecká chata – Celkový pohled, čelní pohled a řez
- Obr. číslo 18 – Samospádová krmítka na jadrné krmivo
- Obr. číslo 19 – Samočinné krmítko na jadrné krmivo se zásobníkem
- Obr. číslo 20 – Samokrmítko pro spárkatou zvěř s průleznou ohrádkou
- Obr. číslo 21 – Samospádové krmítko pro černou zvěř
- Obr. číslo 22 – Plán krmelce se seníkem
- Obr. číslo 23 – Krmeliště kachen na vodě
- Obr. číslo 24 – Přístřešek pro krmení a odpočinek kachen
- Obr. číslo 25 – Sušáky – Rozsochy a trojhran
- Obr. číslo 26 – Sušáky – Harfa a jehlancovitá bouda
- Obr. číslo 27 – Zaječí tenata
- Obr. číslo 28 – Vlček
- Obr. číslo 29 – Pasti na toulavé psy – lapáky
- Obr. číslo 30 – Transportní bedna
- Obr. číslo 31 – Lapák na psy a detail spouštěcího zařízení
- Obr. číslo 32 – Truhlík a detail spouštěcího zařízení
- Obr. číslo 33 – Sklopeček na lasice se sklápěčkou
- Obr. číslo 34 – Sklopec se zábradly
- Obr. číslo 35 – Sklopec na menší šelmy
- Obr. číslo 36 – Různé typy slanisek: krušec soli v rozštěpu, sloupkové a zemní slanisko
- Obr. číslo 37 – Korýtka na jadrné krmivo
- Obr. číslo 38 – Krmítka na jadrné krmivo
- Obr. číslo 39 – Zásyp s podražcem
- Obr. číslo 40 – Bažantí zásyp
- Obr. číslo 41 – Koroptví bouda
- Obr. číslo 42 – Rohatina
- Obr. číslo 43 – Zásyp pro bažanty
- Obr. číslo 44 – Stůl na siláž
- Obr. číslo 45 – Zásobník krmiva s bočním krmelcem a pozorovatelnou, krmelec s bočním zásobníkem, krmelec horského typu
- Obr. číslo 46 – Oborový krmelec „Březka“, krmelec pro srnčí zvěř, krmelec s průleznou ohrádkou pro srnčí zvěř
- Obr. číslo 47 – Krmelec pro zajíce, přenosný krmelec, krmelec s korýtkem
- Obr. číslo 48 – Krmelec se zásobníkem a oborohy na objemové krmivo

Obr. číslo 14 – Plán vysokého posedu

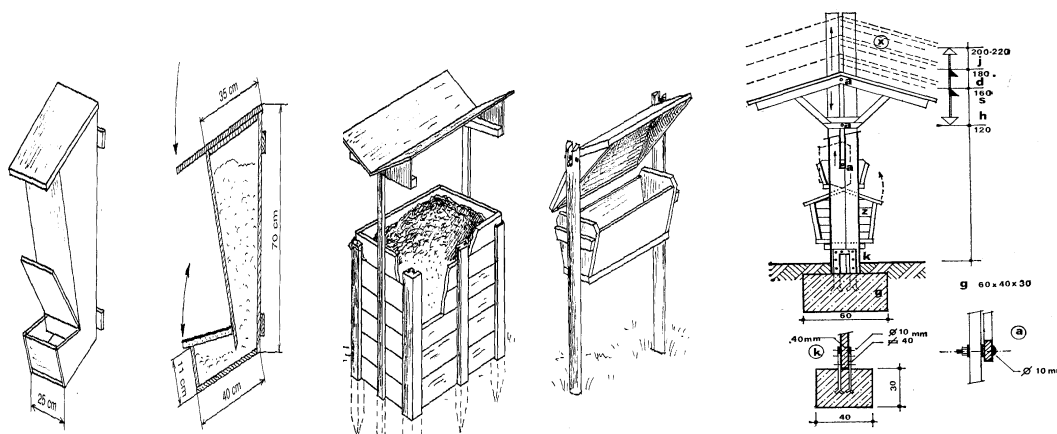
Obr. číslo 15 – Posedy typu žebříkové sedačky

Obr. číslo 16 – Pozorovatelna s pultovou střechou a pozorovatelna se sedlovou střechou

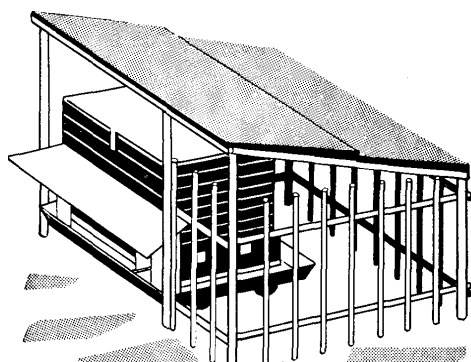

Obr. číslo 17 – Lovecká chata – celkový pohled, čelní pohled a řez

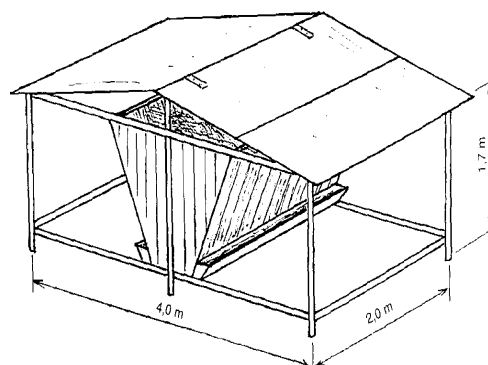

Obr. číslo 18 – Samospádová krmítka na jadrné krmivo

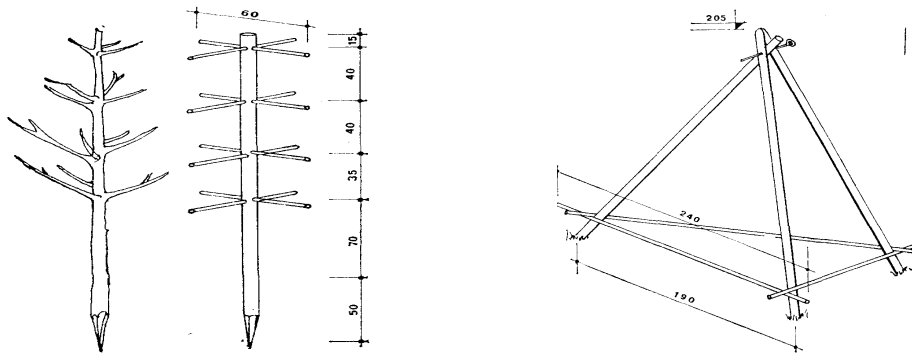
Obr. číslo 19 – Samočinné krmítko na jadrné krmivo se zásobníkem
a – upevnění zvolené výšky svorníkem,
z – zásobník, k – kotvení krmítka,
x – měnitelná výška stříšky pro zvěř,
d – daňčí, h – holá, g – betonový základ, j – jeleni

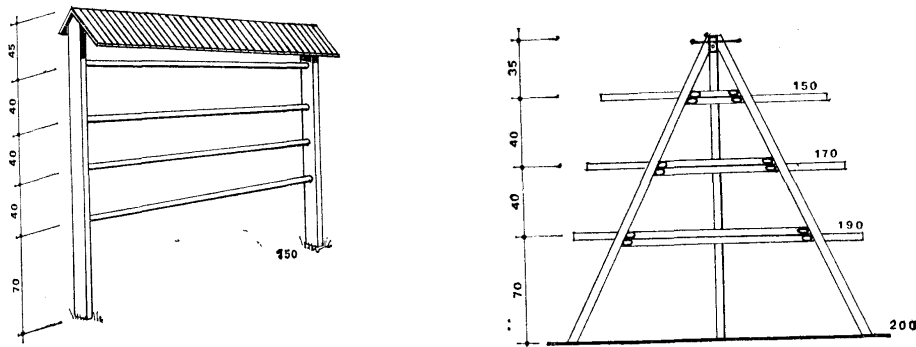
Obr. číslo 20 – Samokrmítko pro spárkatou zvěř s průleznou ohrádkou

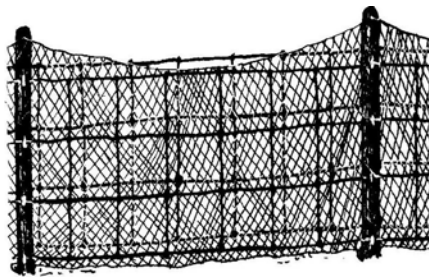
Obr. číslo 21 – Samospádové krmítko pro černou zvěř

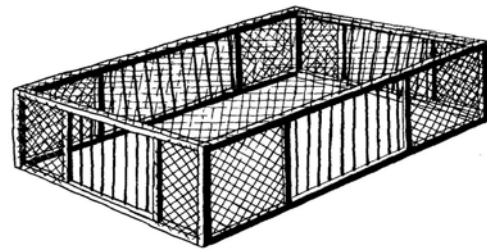
Obr. číslo 25 – Sušáky – Rozsochy a trojhran

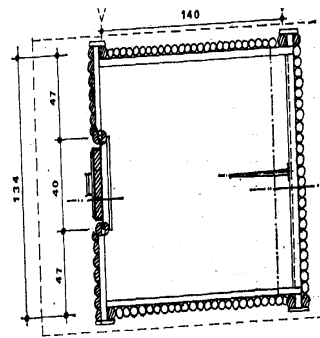
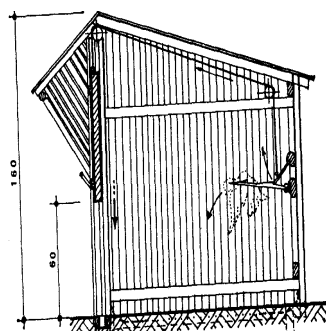
Obr. číslo 26 – Sušáky – Harfa a jehlancovitá bouda

Obr. číslo 27 – Zaječí tenata

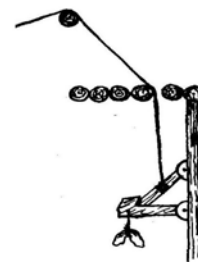
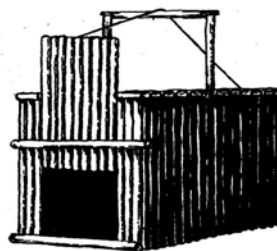
Obr. číslo 28 – Vlček

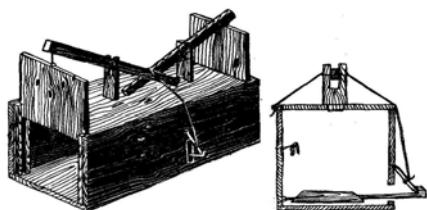
Obr. číslo 29 – Pasti na toulavé psy – lapáky

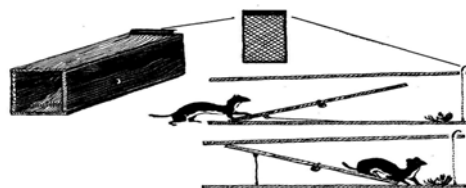
Obr. číslo 30 – Transportní bedna

Obr. číslo 31 – Lapák na psy a detail spouštěcího zařízení

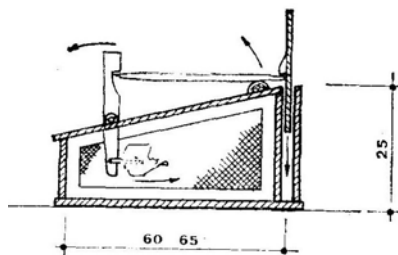
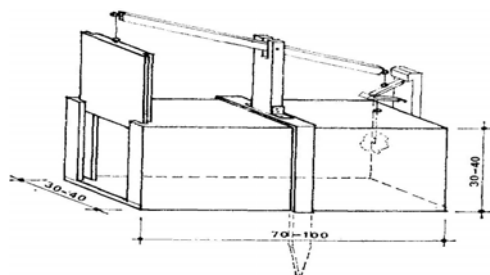
Obr. číslo 32 – Truhlík a detail spouštěcího zařízení

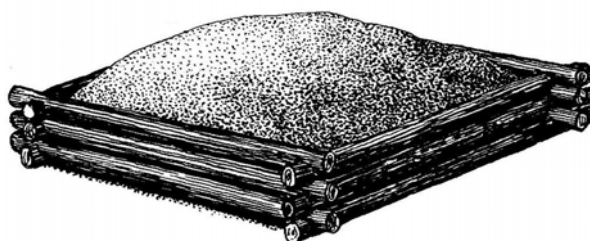
Obr. číslo 33 – Sklopeček na lasice se sklápěčkou

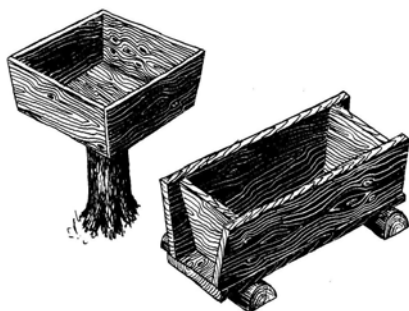
Obr. číslo 34 – Sklopec se zábradly

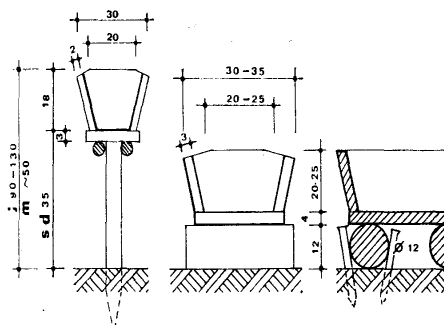
Obr. číslo 35 – Sklopec na menší šelmy

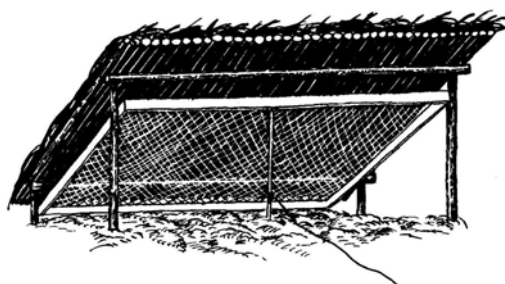
Obr. číslo 36 – Různé typy slanisek: krušec soli v rozštěpu, sloupkové a zemní slanisko

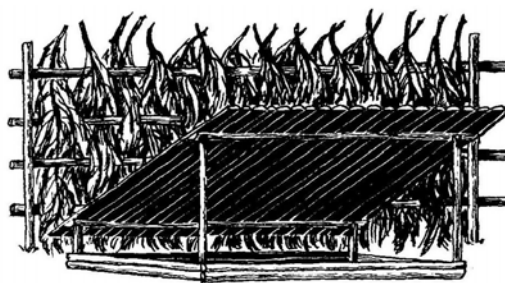
Obr. číslo 37 – Korýtka na jadrné krmivo

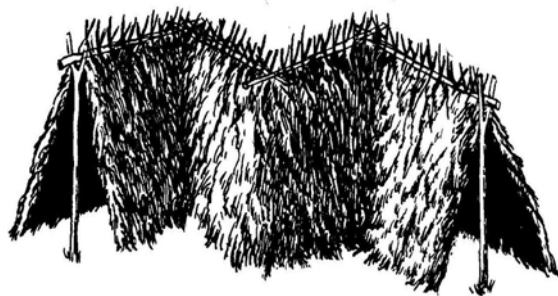
Obr. číslo 38 – Krmítka na jadrné krmivo
s – srnčí, d – daňčí, m – mufloní, d – divočák

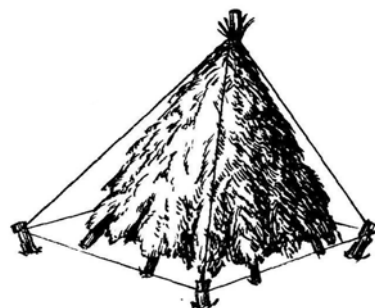
Obr. číslo 39 – Zásyp s podražcem

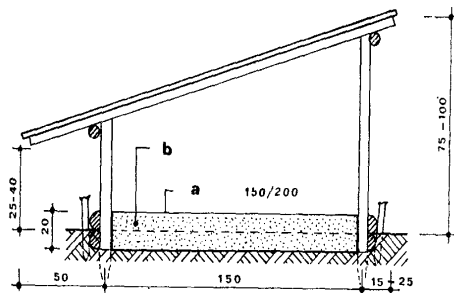
Obr. číslo 40 – Bažantí zásyp

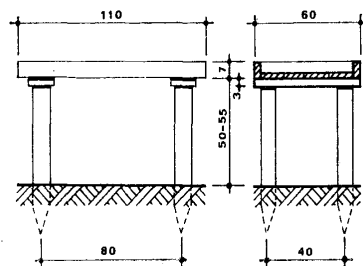
Obr. číslo 41 – Koroptví bouda

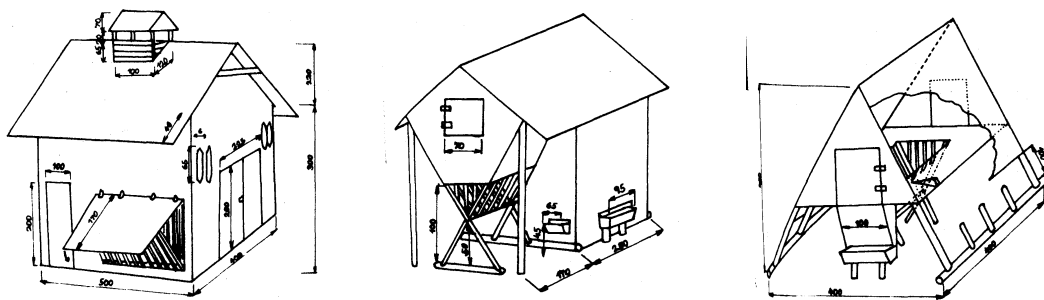
Obr. číslo 42 – Rohatina

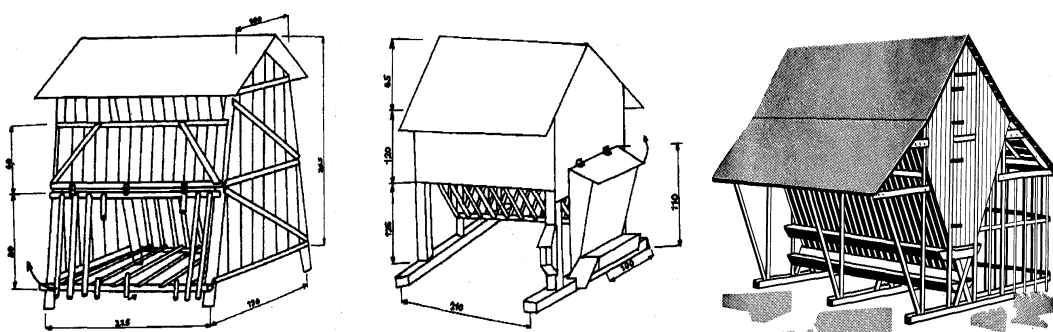
Obr. číslo 43 – Zásyp pro bažanty

Obr. číslo 44 – Stůl na siláž

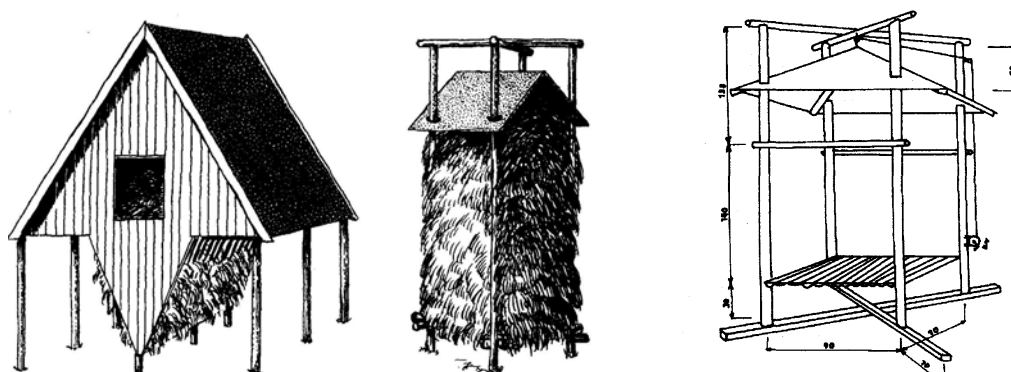
Obr. číslo 45 – Zásobník krmiva s bočním krmelcem a pozorovatelnou, krmelec s bočním zásobníkem, krmelec horského typu

Obr. číslo 46 – Oborový krmelec „Březka“, krmelec pro srnčí zvěř, krmelec s průleznou ohrádkou pro srnčí zvěř

Obr. číslo 47 – Krmelec pro zajíce, přenosný krmelec, krmelec s korýtkem

Obr. číslo 48 – Krmelec se zásobníkem a oborohy na objemové krmivo